

ტაშვიტი ბეჭდის, „ვერსი“ ერთი

ვერსი

ფასი 50 თეთრი

№114 (1009) 21 - 23 ნოემბერი, 2014 წელი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

ქუთაისის უამოვლითი გზა
ადგილობრივ მოსახლეობას
ღამეებით უამოსავალს გაუჩინს

პ. 6

ვინ ნაპა კომპრომისზე

დაპირისპირება პარლამენტში უკანონო
მოსამართლეს გამართულ დახურულ სესიონზე

მერაბ ტურაპა: „ახალი პროექტი ყვედაზე
სწორი, თვითმართვითი და პროგრესულია —
ერთი გასაღები რჩება შს სამინისტროს,
მეორე კი პერსონალურ მონაცემთა
დაცვის ინსპექტორს გადაეცემა“

როგორ დაგვიხმავს რადიკალიზაციის
ელექტრონული სერვისი უკანონო
მოსამართლესგან და რა უფლებები მიენიჭება
პარსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორს

პ. 4-5

ეკსლუზივი

გერმანი მამა იოანე
ათენის მახლობლად
მამა გაბრიელის სახელობის
ტაძრის აშენებას აპირებს

პ. 9

აფხაზეთის ომის
უამარავი ქრონიკები

პ. 7

როგორ გადმოუსვენა აფხაზმა
პაციენტმა ქართულს გადიდან მამა
პაციენტის ღვინო

„აჭარაბეთის“
80-მილიონიანი „ნაბეზა“

სქემა, რომლითაც კაზინოები
გადასახადებს მადევნ

პ. 3

სამთო სადაზვერვო ბატალიონი ავღანეთიდან სამოზლოში დაბრუნდა

სამთო-სადაზვერვო ბატალიონი ბოლო ქართული ქვედანაყოფია, რომელმაც ISAF-ის მისიის ფარგლებში, ყანდაღარის პროვინციაში საბრძოლო დავალებები საქართველოს დროშის ქვეშ შეასრულა.

სპეციალური ოპერაციების ძალების სამთო სადაზვერვო ბატალიონი ავღანეთიდან დაბრუნდა. ქართველი სამხედროები ამერიკული კონტინგენტის შემადგენლობაში 7 თვის განმავლობაში ყანდაღარის საავიაციო ბაზაზე მსახურობდნენ.

146 სამხედრო მოსამსახურეს სპეციალური ოპერაციების ძალების მეთაური ალექსეევსკის სამხედრო აეროდრომზე დახვდა. ვიცე-პოლკოვნიკმა, დიმიტრი კიკნაძემ ჯარისკაცებს სამშობლოში მშვიდობით დაბრუნება მიულოცა და ISAF-ის მისიის წარმატებით შესრულებისთვის მადლობა გადაუხადა.

ავღანეთში ქართველი სამხედრო მოსამსახურეები, კოალიციურ ძალებთან ერთად, სრული სპექტრის ოპერაციებს ასრულებდნენ. ქართველი სამხედროები სამშობლოში უდანაკარგოდ დაბრუნდნენ.

„პირველი“

„რელიგიის ლიდერების პალია, ვუპასუხო ვაჟსაჲთ პროვოკაციას, რომელიც სარწმუნოების ნიადაგზე ჩნდება“

სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ ქართველებისა და მუსლიმანური სამყაროს წარმომადგენლების ურთიერთობაზე ისაუბრა. ბაქოში, ეუთო-ს ორგანიზებით გამართულ რელიგიური ტოლერანტობისადმი მიძღვნილ საერთაშორისო კონფერენციაზე უწმინდესმა ბრძანა, რომ მუსულმანური სამყარო ქართველებისთვის მეზობელზე მეტად ახლობელია. მან ასევე აღნიშნა, რომ გარკვეული ძალები ცდილობენ, მიზანმიმართულად შექმნან დაპირისპირების კერა და დაარღვიონ საუკუნოვანი ტოლერანტული სივრცე: „ჩვენი, რელიგიის ლიდერების ვალია, ვუპასუხოთ პროვოკაციებს, რომელიც სარწმუნოების ნიადაგზე ჩნდება თავს. ამ შეხვედრის ერთ-ერთი მიზანი, ალბათ, ისიც არის, რომ გაერთიანებული ძალით ვიმოქმედოთ, რათა არსებული პრობლემები დაძლიოთ და პრევენციული ნაბიჯებიც გადავდგათ. მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო მის აღმატებულებას, შეიხ ულ ისლამ ალაჰ შუქურ ფაშა ზადეს, რომელთანაც მრავალწლიანი მეგობრობა მაკავშირებს. მან არაერთხელ ითამაშა დიდი როლი კრიზისული ვითარების განუხსნავად და ჩვენს ხალხებს შორის მეგობრობის განმტკიცებაში. იგი ამიტომაც დაჯილდოვდა საქართველოს ღირსებისა და ბრწყინვალეობის ორდენებით. ასევე გამორჩეულია აზერბაიჯანის პრეზიდენტი, ბატონ ილხამ ალიევის როლი ქვეყნებს შორის განსაკუთრებით კეთილი ურთიერთობების ჩამოყალიბებაში. ვიმედოვნებთ, მათი მზრუნველობა მომავალშიც არ მოაკლდება აქ მცხოვრებ ქართველებს, როგორც მუსლიმებს, ისე მართლმადიდებლებს“.

პატრიარქმა საქართველოში, მუსულმანების მიმართ კეთილგანწყობაზეც გაამახვილა ყურადღება და ბრძანა, რომ საქართველოში რელიგიური უმცირესობები საქმიანობაში თავისუფალნი არიან: „მე ვარ იმ ქვეყნის სულიერი ლიდერი, რომლის მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობისათვის, ანუ მართლმადიდებელი ქრისტიანებისთვის, 20 საუკუნეა, ცხოვრების წესადაა ქცეული ღვთის მცნება: „შეიყუარე უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულთა შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა გონებითა შენითა...“ და მეორე, მსგავსი ამისა: „შეიყუარე მოყუასი შენი, ვითარცა თავი თვისი“, რაც გულისხმობს იმას, რომ საკუთარი თავივით უნდა შევიყვაროთ ნებისმიერი ადამიანი განურჩევლად რწმენისა, ეთნიკური წარმომავლობისა, სქესისა და ასაკისა... ამგვარმა დამოკიდებულებამ განაპირობა საქართველოში მკვიდრი სხვა ერისა და რელიგიის წარმომადგენელთა კეთილგანწყობაც ქართველებისადმი და ისიც, რომ ორივე მხარე მუდამ უფრთხილდებოდა და პატივს სცემდა სხვის სარწმუნოებას და ურთიერთმეგობრობას, რაც ქმნიდა უნიკალურ ტოლერანტულ გარემოს. ტრადიცია დღესაც ძველდება... თუნდაც ის ფაქტი, რომ საქართველოში 300-ზე მეტი მღვდელი და ჯამე ფუნქციონირებს, ნათელი დადასტურებაა მუსლიმებისადმი ჩვენი კეთილი დამოკიდებულებისა“.

„პირველი“

ვეზარ კვიციანის გასათავისუფლებლად ხელისუფლებას ვადა პირველ დაქაზვარაჲთ მიხსა

„ქართული ოცნების“ ოფისთან ემზარ კვიციანის მხარდამჭერებისა და ახლობლების აქცია გაიმართა. როგორც კვიციანის დამ, ნორა კვიციანმა განაცხადა, თუკი პირველ დეკემბრამდე ხელისუფლება მის ძმას არ გაათავისუფლებს, პროტესტის სხვა ფორმებს მიმართავს: „დავჯდები გმირთა მოედანზე გმირების მემორიალთან და ვილოცებ. სადაც მე ვიქნები, ეს აქციები ყველგან იქნება. ჩემი ძმა სასჯელს ქვეყნის სიყვარულისთვის იხდის“.

კვიციანის საქმესთან დაკავშირებით, განცხადება გაავრცელა სასამართლომ და ყველა დაინტერესებულ პირს მოუწოდა, სასამართლოზე ზეწოლის შემცველი განცხადებების გავრცელებისგან თავი შეიკავოს: „2014 წლის 17 ნოემბერს პირველი ინსტანციის სასამართლომ იმსჯელა პროკურატურის მიერ ემზარ კვიციანისთვის წარდგენილი ბრალის შესახებ. კვიციანს ბრალად ედებოდა უკანონო შეიარაღებული ფორმირების შექმნა და ხელმძღვანელობა, შეთქმულება და ამბოხში მონაწილეობა. წარმოდგენილი მასალების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად, სასამართლომ იგი დამნაშავედ სცნო და 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. ამ გადაწყვეტილებას არაერთგვაროვანი შეფასებები მოყვა და ითქვა ისიც, თითქოს მასში პოლიტიკური მოტივი იკვეთება. სასამართლო ხელისუფლება იმედს გამოთქვამს, რომ შეწყდება სააპელაციო სასამართლოს მისამართო ზეწოლის შემცველი განცხადებები და საზოგადოება და პოლიტიკოსები ერთად დაელოდებიან შემდგომი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილებას“.

„პირველი“

მთავრობა დავნილებსთვის ახალ პროექტს იწყებს

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, დევნილი მოსახლეობისთვის ბინების შექმნის მიზნით, უახლოეს დღეებში, მენაშენეთა კონკურსი ცხადდება. ეს გადაწყვეტილება, პრემიერ-მინისტრის ხელმძღვანელობით გამართულმა ეკონომიკურმა საბჭომ მიიღო.

კონკურსში მონაწილეობა იმ მენაშენებებს შეეძლება, რომლებიც დედაქალაქში საქმიანობენ. პროექტი გრძელვადიანია და რამდენიმე წლის განმავლობაში განხორციელდება. პირველ ეტაპზე, მშენებარე სახლებში დევნილებისთვის ბინებს შეისყიდნენ. მეორე ეტაპი კი გულისხმობს, ამავე მიზნით, წლების წინ შეჩერებული მშენებლობებისთვის ახალი შესაძლებლობების გაჩენას და მათ გააქტიურებას.

ეკონომიკური საბჭოს წევრებმა დევნილთა და განსახლების მინისტრის სოზარ სუბარისგან მოისმინეს ინფორმაცია პროექტის – „სოფლის სახლი“ მიმდინარეობის შესახებ, რაც დევნილებისთვის სოფლად სახლის შექმნას ითვალისწინებს. სუბარის განმარტებით, უკვე შემოსულია 350 განცხადება, რომელთა დიდი ნაწილი წლის ბოლომდე დაკმაყოფილდება. სოზარ სუბარის განმარტებით: „ეს მნიშვნელოვანი პროექტია. დევნილები თავად არჩევენ სახლებს სოფლად, თავისი ინფრასტრუქტურით, სახნავ-სათესი მიწით და ხშირ შემთხვევაში მსხვილფეხა საქონლით. ასე რომ, მათ არსებობსა და ოჯახის რჩენის შესაძლებლობაც უჩნდებათ“.

„პირველი“

ოქტომბერში დანაშაულის მაჩვენებელი 17%-ით იკლო

შსს ოქტომბრის და 10 თვის დანაშაულის სტატისტიკას აქვეყნებს. შსს-ს ტერიტორიული დანაყოფების საგამოძიებო ქვემდებარეობის მიხედვით, 2014 წლის ოქტომბერში რეგისტრირებულია 2283 დანაშაული, რომელთაგან გაიხსნა – 1555. დანაშაულის გახსნის პროცენტია 68,11, ხოლო წინა წლის ანალოგიურ საანგარიშო პერიოდთან შედარებით, დანაშაულის პროცენტული კლებაა -17,94%.

2014 წლის იანვარ-ოქტომბერში შსს-ს ტერიტორიული დანაყოფების საგამოძიებო ქვემდებარეობის მიხედვით, რეგისტრირებულია 22086 დანაშაული, რომელთაგან გაიხსნა – 14369. დანაშაულის გახსნის პროცენტია 65,06%. ხოლო წინა წლის ანალოგიურ საანგარიშო პერიოდთან შედარებით, დანაშაულის პროცენტული კლებაა –16,67%.

„ვერსიანიუსი“

შსს-მ განზრახ მკვლელობის ფაქტი განხსნა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის სამხარეო მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1981 წელს დაბადებული ზაზა ჯ. განზრახ მკვლელობის ბრალდებით დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ ბრალდებულმა მიმდინარე წლის 7 ნოემბერს ქუთაისში, ჭახათის დასახლებაში, ურთიერთშელაპარაკებისას, ტაქსის მძღოლს, 1954 წელს დაბადებულ ივანე რ.-ს ბლაგვი საგნით სხეულზე სხვადასხვა სახის დაზიანება მიაყენა და შემთხვევის ადგილიდან მიიშალა. ივანე რ. მიყენებული დაზიანებების შედეგად ადგილზე გარდაიცვალა. პოლიციამ ცხედარი მომხდარიდან რამდენიმე საათში ავტომობილში აღმოაჩინა.

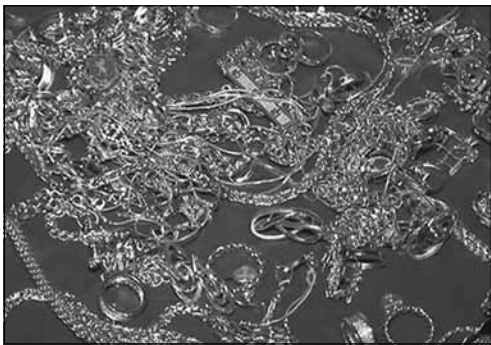
სამართალდამცველებმა ჩატარებული ოპერატიულ-სამძებრო მოქმედებების შედეგად ზაზა ჯ. ქუთაისში დააკავეს. დაკავებული აღიარებს ჩადენილ დანაშაულს.

გამოძიება განზრახ მკვლელობის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 108-ე მუხლით).

„ვერსიანიუსი“

სასაზღვრო პოლიციამ საბაჟო საზღვარზე წესის დარღვევით შემოტანილი განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ოქროს აქციით

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სასაზღვრო პოლიციის საგამოძიებო-ოპერატიული მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-საგამოძიებო ღონისძიების შედეგად, საქართველოს საბაჟო საზღვარზე დიდი ოდენობით მოძრავი ნივთის საბაჟო კონტროლის გვერდის ავლით, მალულად გადმოტანის ფაქტზე, საქართველოს მოქალაქე, 1981 წელს დაბადებული ფარიზ კ. სარფის სასაზღვრო გამშვები პუნქტის მიმდებარე ტერიტორიაზე დააკავეს.

სასაზღვრო პოლიციის თანამშრომლებმა ფარიზ კ.-ს მართვის ქვეშ მყოფი ავტობუსის ჩხრეკისას განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ოქროს საიუველირო ნაკეთობები ამოიღეს. ექსპერტიზის დასკვნით, ამოღებულია 585 სინჯის ოქროს სამკაულები, საერთო წონით – 1 კილო და 48 გრამი, რომელთა საბაზრო ღირებულება 59 450 ლარს შეადგენს. გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულმა ოქროს ნაკეთობები საბაჟო კონტროლის გვერდისაველით, თურქეთის რესპუბლიკიდან საქართველოში უკანონოდ შემოიტანა.

გამოძიება დიდი ოდენობით მოძრავი ნივთის საქართველოს საბაჟო საზღვარზე საბაჟო კონტროლის გვერდის ავლით, მალულად გადმოტანის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 214-ე მუხლის მე-2 ნაწილით). გამოძიებას შსს-ს სასაზღვრო პოლიციის საგამოძიებო-ოპერატიული მთავარი სამმართველო აწარმოებს.

„ვერსიანიუსი“

მანია მიხეილაძე
593-51-90-12

ონლაინკაზინო „აჭარაბეთს“ ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახური ამონებებს. ამ ფაქტს საგამოძიებო სამსახურში ადასტურებენ და აცხადებენ, რომ გამოძიება 218-ე, ანუ გადასახადებისგან თავის არიდების მუხლით მიმდინარეობს. „აჭარაბეთისა“ და მისი ბრენდის ქვეშ არსებული კომპანიების შემოწმება დიდი ხანია დაიწყო. ჯერ კიდევ თვენახევრის წინ, გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა ონლაინკაზინო 10 მილიონი ლარით დააჯარიმა. არც მაშინ და არც ახლა, საგამოძიებო სამსახურში დეტალები არ გაუმჟღავნებიათ — აცხადებენ, რომ ეს კომპანიის კომერციული საიდუმლოა. კომენტარისგან თავს იკავებს „აჭარაბეთის“ მფლობელი, ბიზნესმენი თემურ უგულავა. გავრცელებული ინფორმაციით, ონლაინკაზინო ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა ამჯერად 70 მილიონი ლარით დააჯარიმა. მთლიანობაში, თუ ორი თვის ჯარიმას შევკრებთ, გამოდის, „აჭარაბეთი“ 80 მილიონი ლარით დააჯარიმეს, თუმცა საგამოძიებო სამსახურში ჯარიმის ოდენობას არ ადასტურებენ და არც ამ თემაზე აკეთებენ კომენტარს.

იმის გამო, რომ ონლაინკაზინო „აჭარაბეთის“ დაჯარიმებისთანავე დაკავშირებით, ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურისა და კაზინოს წარმომადგენლები ოფიციალურ კომენტარს არ აკეთებენ, „ვერსია“ შეეცადა, გაერკვია, რეალურად რის გამო დაჯარიმდა „აჭარაბეთი“ 80 მილიონი ლარით. მოპოვებულ ინფორმაციებზე დაყრდნობით, ორი ვერსია გამოიკვეთა. ერთის მიხედვით, საქმე პოლიტიკურ ვენდეტასთან გვაქვს; მეორე ვერსია კი, ონლაინკაზინოებისთვის სპეციალურად შექმნილ ელექტრონულ პროგრამას უკავშირდება, რომლითაც დიდი ოდენობით გადასახადების დამალვა შესაძლებელია.

ვერსია I: „ვერსიის“ წყაროს ინფორმაციით, „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლებმა თემურ უგულავას სამაგიერო გადაუხადეს — 2012 წლის ოქტომბრის არჩევნებამდე, კოალიცია „ქართული ოცნებას“ პირველი ყრილობის გამართვა სპორტის სასახლეში უნდოდა. თემურ უგულავამ უარი განაცხადა და არ მიაქირავა. შესაბამისად, ყრილობა ფილარმონიის საკონცერტო დარბაზში გაიმართა. კონფიდენციალური წყაროს ინფორმაციით, 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შედეგების გამოცხადებიდან მეორე დღესვე, თემურ უგულავას დაურეკეს და პირდაპირ უთხრეს, სპორტის სასახლის გაქირავებაზე უარს მწარედ განანებთ და არ შეგარჩენთო. წყაროს ინფორმაციით, მიზეზი, რის გამოც ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახური ონლაინკაზინო „აჭარაბეთს“ ჩაუჯდა, პოლიტიკურ ვენდეტას უკავშირდება. ცხადია, ამ ვერსიასაც აქვს არსებობის უფლება, თუმცა ფაქტია — „აჭარაბეთი“ დღეს კვლავ უგულავას მფლობელობაშია, მისთვის ბიზნესი არავის წაურთმევია და კაზინოში თუნდაც შურისძიების მიზნით შესულ საგამოძიებო სამსახურს, დარღვევები რომ არ დახვედროდა, 80 მილიონი ლარით არ დააჯარიმებდა. ამ ფონზე, მეტად სავარაუდოა, რომ კაზინოს დაჯარიმების რეალური მიზეზი სწორედ მეორე ვერსიაა და საკითხის პოლიტიკურ ჭრილში განხილვა ვილაცის ინტერესებში შედის.

ვერსია II: არაოფიციალური ინფორმაციით, ონლაინკაზინოები „პოკერის“ თამაშისას „ბოტების“ სისტემას იყენებენ. „ბოტი“ ანუ რობოტი, სპეციალურად შექმნილი კომპიუტერული პროგრამაა. „ბოტის“ სისტემას ონლაინ-კაზინოების მფლობელები ევროპის ქვეყნებშიც იყენებენ, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამაზე საზოგადოების თანხმობაც არსებობს და სისტემა საგულდაგულოდაა შემოწმებული. როდესაც „პოკერის“ მაგიდაზე თავისუფალი ადგილია, „ბოტის“ სისტემას იყენებენ, რათა თამაში შედგეს და არ ჩაიშალოს. თუმცა ქართული რეალობა ევროპულსგან მკვეთრად განსხვავდება, რადგან საქართველოს ონლაინკაზინოების „ბოტებმა“ კარგად იციან მონინალმდეგის კარტი, მათ პროგრამასთან წვდომა აქვთ და შეუძლიათ, შემდეგი სვლა წინასწარ განსაზღვრონ. ბუნებრივია, ასეთი მდგომარეობა „ბოტებს“ უპირატესობას ანიჭებს და ხშირად იმარტებენ კიდევ, ონლაინკაზინოს კი საკმაოდ დიდი შემოსავალი რჩება. რაც მთავარია, „ბოტს“ შეუძლია, ერთდროულად, 50-ზე მეტ მაგიდაზე თამაშოს, რაც ონლაინკაზინოს მფლობელებისთვის ძალიან მომგებიანია. განვითარებულ ქვეყნებში სათამაშო ბიზნესს სახელმწიფო რეგულაციის სამსახური აკონტროლებს. შესაბამისად, იქ „ბოტის“ სისტემის გამოყენება მოთამაშეებისთვის დიდ რისკს არ წარმოადგენს, რადგან იციან, რომ ოდნავ საეჭვო ფაქტსაც კი რეაგირება მოყვება.

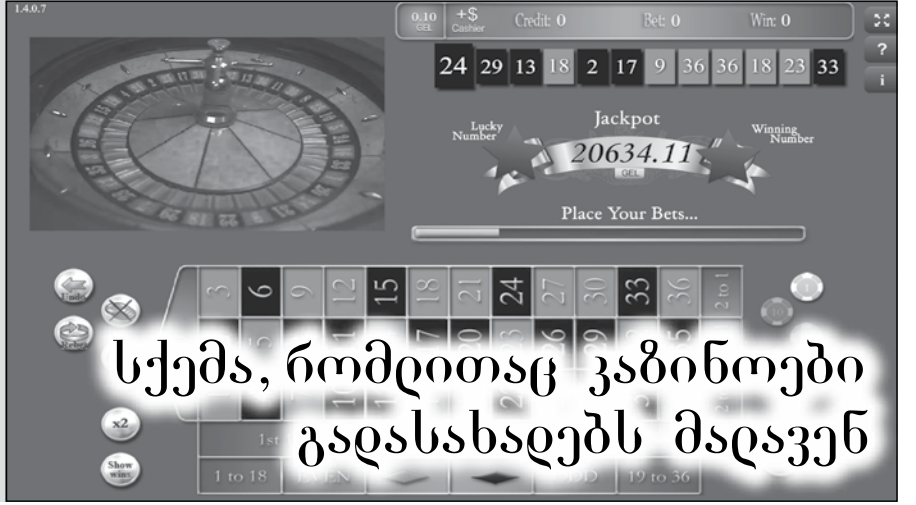
რა სახის გადასახადებს იხდიან სათამაშო ბიზნესის მფლობელები და რამდენად შესაძლებელია, ონლაინკაზინოს მფლობელმა გადასახადები დამალოს, რაც მისი დაჯარიმების საფუძველი გახდება? „ვერსია“ ახალგაზრდა ფინანსისტთა და ბიზნესმენტთა ასოციაცია „აფბას“ პრეზიდენტს, ნოდარ ჭიჭინაძეს დაუკავშირდა.

— რა ტიპის გადასახადებს იხდის კაზინოს ან ონლაინ-კაზინოს მფლობელი?

— სათამაშო ბიზნესის ერთ-ერთ სახეს, კაზინოს, ორ ნაწილად გავყოფ: ჩვეულებრივი, სადაც მსურველები შედიან და თამაშობენ და ონლაინკაზინო. კაზინოები გადასახადებისგან გათავისუფლებულია, მფლობელები მხოლოდ სანებართვო მოსაკრებელს იხდიან, რაც გეოგრაფიული ნიშნის მიხედვით განსხვავდება. რაც შეეხება ონლაინკაზინოს,

„აჭარაბეთის“ 80-მილიონიანი „ნაბეჯი“

ბიზნესმენ თემურ უგულავას დაჯარიმების ვერსიები

სქემა, რომლითაც კაზინოები გადასახადებს მალავენ

ისინი ზუსტად ისევე იბეგრება, როგორც სხვა ჩვეულებრივი ბიზნესი. შესაბამისად, ონლაინკაზინოს მფლობელი იხდის მოგების, საშემოსავლო და დამატებითი ღირებულების (დღგ) გადასახადებს. ონლაინკაზინოს გახსნის უფლება აქვს პირს, რომელიც კაზინოს ლიცენზიას ფლობს. მაგალითად, კაზინო „აჭარის“ მფლობელს, რომელსაც აქვს კაზინოს ლიცენზია, უფლება ჰქონდა ონლაინკაზინო „აჭარაბეთიც“ გაეხსნა. კაზინოს ლიცენზიის გარეშე, არც ერთ პირს ონლაინკაზინოს არ დაურეგისტრირებენ.

— ოფიციალური ინფორმაციით, ონლაინკაზინო „აჭარაბეთი“ გადასახადებისგან თავის არიდების გამო დააჯარიმეს. როგორ ან რა მექანიზმით შეიძლება, სათამაშო ბიზნესის მფლობელმა გადასახადები დამალოს?

— რადგან გადასახადების დამალვაზე საუბარი, კაზინო „აჭარა“ უნდა გამოვირცხოთ და მხოლოდ ონლაინკაზინო და ტოტალიზატორი „აჭარაბეთი“ ვიგულისხმობთ — თუ კაზინოს მფლობელი არ გადაიხდიდა სანებართვო მოსაკრებელს, კაზინოს ლიცენზიას შეუჩერებდნენ. რაც შეეხება გადასახადების დამალვას, კანონით, ასეთი ვითარებაა, ონლაინკაზინოების შემოსავალი სახელმწიფოს მიერ არ კონტროლდება, თუმცა შესაძლოა, ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურს გარკვეული ინფორმაცია აქვს. საინტერესოა, როგორ და რა მექანიზმით დაადგინა საგამოძიებო სამსახურმა, რომ ონლაინკაზინო „აჭარაბეთის“ მფლობელმა გადასახადები დამალა? თუ სახელმწიფო კონტროლი არ არსებობს, როგორ გავარკვიოთ თრეშოლი კანონიერი შემოსავალი?

— თუ გსმენიათ „ბოტების“ ანუ ელექტრონული რობოტის სისტემის შესახებ და რამდენად რეალურია, ონლაინ-კაზინო „აჭარაბეთს“, ამ სისტემის გამოყენების შედეგად, დამალა გადასახადები?

— ონლაინკაზინოები საქართველოში აბსოლუტურად უკონტროლოა, მათ შორის, არასრულწლოვანების რეგისტრაციის თვალსაზრისით. ამასთან დაკავშირებით, საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციებიც არსებობს მთავრობის მიმართ, გააკონტროლონ ონლაინკაზინოები და დაავალდებულონ, რეგისტრაცია გამჭვირვალე იყოს. რაც შეეხება „ბოტებს“, გიდასტურებთ, ასეთი სისტემა არსებობს, მაგრამ ელექტრონული პროგრამა საერთოდ რომ არ გამოიყენონ, ონლაინკაზინოებს მაინც დიდი შემოსავალი აქვთ. ჩვენ ახლა ამ მიმართულებით ვკლევას ვანარმობთ და გარკვეული გათვლებიც გვაქვით. თუ დავრეგისტრირდებით და „პოკერის“

თამაშს დავინყებთ, ყოველი ფსონიდან 5% კაზინოს შემოსავალია, მნიშვნელობა არ აქვს, მოვიგებთ, თუ წაგებთ. აქედან გამომდინარე, ერთი მაგიდიდან საკმაოდ დიდი შემოსავალი რჩება. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ყოველდღიურად, საკმაოდ დიდი რაოდენობის მაგიდებზე მიმდინარეობს თამაში, ონლაინკაზინოს შემოსავალი სოლიდურ თანხაზე გადის. როგორც წესი, ონლაინკაზინოებში აზარტული თამაშების ტურნირებიც იმართება. ტურნირის დათვლა ძალიან ძნელია, ამიტომ ჩვენ მხოლოდ ჩვეულებრივი თამაშები დავთვალეთ და თანაც მხოლოდ „პოკერის“ შემთხვევაში. ყველაზე პოპულარულ მაგიდად ითვლება ის, სადაც ფსონი 10 თეთრიდან ლარამდეა, რადგან ამ მაგიდებზე უფრო მეტი მომხმარებელი თამაშობს. ასეთი დღეში 1 000 მაგიდაა. 24 საათის განმავლობაში, ფსონი 1 500 ლარამდე ადის, თუ ამას 1 000 მაგიდაზე გადავამრავლებთ, 1 500 000 ლარის შემოსავალი გამოდის, თანაც მხოლოდ „პოკერიდან“ და მხოლოდ იმ მაგიდებიდან, სადაც ასეთი დაბალი ფსონებია. მართალია, ეს უხეში გათვლაა, მაგრამ, თუ სხვა თამაშებსა და უფრო დიდფსონიან მაგიდებსაც დავუმატებთ, გამოდის, ონლაინკაზინოს მხოლოდ ერთ დღეში, მილიონნახევარზე ბევრად მეტი შემოსავალი რჩება. ამას თუ „ბოტების“ სისტემაზე ვმატებთ, მართლაც ასტრონომიულ ციფრებზე გავალთ და პრინციპში, ეს რეალობაა. სხვათა შორის, „ბოტების“ სისტემის გამოყენებით, „აჭარაბეთის“ გარდა, თითქმის ყველა ონლაინკაზინო იღებს საკმაოდ დიდ შემოსავალს. დღეს ონლაინსივრცეში საკმაოდ დიდი ინდუსტრიაა, რადგან დღის 4 საათზე რომ შეხვიდეთ „აჭარაბეთის“ საიტზე, ნახავთ, 25 000 ადამიანია შესული, რომლებიც სხვადასხვა თამაშს თამაშობენ. სამწუხაროდ, სახელმწიფო საერთოდ არ აკონტროლებს სათამაშო ბიზნესს და რეალურად რა შემოსავალს იღებენ ონლაინკაზინოების მფლობელები, უცნობია. გარდა ამისა, ონლაინკაზინოში რეგისტრაციის პროცედურაც უკონტროლოა, არ ხდება პროცედურების იდენტიფიცირება, რაც დიდი რისკია იმისთვის, რომ ისინი კრიმინალური მიზნებისთვისაც გამოიყენონ. რაც მთავარია, საბანკო პროცედურების გვერდისავლით, ონლაინკაზინოები ფულის გადარიცხვის ალტერნატიული სისტემაა. აპარატის საშუალებით, ბანკის გვერდისავლით, საკმაოდ დიდი რაოდენობის თანხის გადარიცხვა შესაძლებელია, მერე ამ თანხას ან წააგებს, ან მოიგებს, მაგრამ ამას მნიშვნელობა აღარ აქვს. სწორედ ამიტომ ითხოვენ საქართველოს ორგანიზაციები, საქართველოს მთავრობამ სათამაშო ბიზნესი გააკონტროლოს.

პერსონიუსი

შსს-მ კასპის რაიონში 2005 წელს მომხდარი მკვლელობის ფაქტი განსნა

შსს-ს შიდა ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ასევე შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის საოლქო პროკურატურის თანამშრომლებმა, ერთობლივად ჩატარებული ოპერატიულ-საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1973 წელს დაბადებული ირმა ნ. განზრახ მკვლელობის ბრალდებით დააკავეს.

დააკავეს ირმა ნ. განზრახ მკვლელობის ბრალდებით დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულმა 2005 წელს კასპის რაიონის სოფელ ლამისყანაში, შურისძიების მოტივით, „მაკაროვის“ სისტემის პისტოლეტიდან გასროლით მოკლა მეგობარი მამაკაცი. კვალის დაფარვის მიზნით, ირმა ნ-მ გარდაცვლილი მისივე ავტომობილში დაწვა. გამოძიებით ასევე დადგინდა, რომ ირმა ნ. 2005 წლიდან დღემდე სხვადასხვა გვარ-სახელით პერიოდულად იცვლიდა საცხოვრებელს. შიდა ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, აღნიშნულ პიროვნებას ხაშურში მიაკვლიეს და ბრალდებულის სახით დააკავეს. დაკავებული ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს.

გამოძიება განზრახ მკვლელობის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 108-ე მუხლით, რაც 7-დან 15 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს).

შსს-მ თაღლითობის ბრალდებით ერთი პირი დააკავეს

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს რუსთავეის საქალაქო სამმართველოს თანამშრომლებმა რუსთავეის მცხოვრები, 1974 წელს დაბადებული ლია ვ. თაღლითობის ბრალდებით დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულმა მოქალაქე გელა გ-ს 2013 წელს 6600 ლარის სანაცვლოდ უნივერსიტეტ „ვიტას“ ბაკალავრის ყალბი დიპლომი, თსუ-ს მაგისტრატურის გაყალბებული ცნობა და საკვალიფიკაციო კურსების გავლის დამადასტურებელი ყალბი მოწმობა დაუმზადა. დაკავებული ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს.

გამოძიება თაღლითობის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით). სასამართლომ ლია ვ-ს ორთვიანი წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა.

„ვერსიანიუსი“

რა ხდებოდა უკანონო მოსამხარებთან დაკავშირებით გაბარებულ დახურულ სხდომაზე და რას ყვებიან პარლამენტის კულუარებში

ენიო კომპანიძე
599-95-33-16

პარლამენტში მოსამხარებების შესახებ კანონპროექტი კვლავ განხილვის ვაშლად იქცა. 19 ნოემბერს, საღამოს 7 საათზე დაწყებული მედიისთვის დახურული სხდომა, რომელსაც არასამთავრობო ორგანიზაციების, შს სამინისტროს წარმომადგენლები და იურიდიული კომიტეტის დეპუტატები ესწრებოდნენ, დამის 12 საათზე დასრულდა. საერთო აზრამდე მაინც ვერ მივიდნენ, დამსწრეთა უმეტესობამ კი პარლამენტის სხდომა უკმაყოფილო სახით დატოვა.

პარლამენტში განხილვა, ძირითადად, სამ კანონპროექტზე მიდიოდა. მათგან ერთი უმრავლესობის სამმა დეპუტატმა შეიტანა და მალევე დაარეგისტრირა, მეორე — იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარემ, ვახტანგ ხმალაძემ, მესამე პაკეტი კი არასამთავრობოებს ეკუთვნოდა. მანამდე, საუბარი 4 პროექტზე იყო. აქედან ერთის მიხედვით კი ე.წ. გასაღები, ანუ მოსამხარებების ტექნიკური საშუალებები სასამართლოს ხელში უნდა ყოფილიყო. თუმცა ეს იდეა ცალკე ინიციატივად აღარ განხილულა. ბოლო მომენტში, ცალკე ინიციატივის შეტანა კიდევ ერთმა დეპუტატმა, შალვა შავგულიძემ გადაიფიქრა და ვახტანგ ხმალაძის იდეას მიემხრო. მთავრობას პარლამენტში საკუთარი პროექტი საერთოდ არ შეუტანია, რადგან საპარლამენტო მდივნის, შალვა თადეაშვილის განმარტებით, სამთავრობო პოზიცია უმრავლესობის სამი დეპუტატის კანონპროექტს დაემთხვა. რაც შეეხება განხილვის საგანდებულ სამ პროექტს: მათგან ერთმა, ანუ არასამთავრობოების წინადადებაში ინიციატივის სახე ვერ მიიღო — ნაციონალური გარდა, მას არავინ მიმხრობია. მაკა გიგაურის, ლაშა ტულუშის, ზვიად ქორიძის, კახა კოჭორიძისა და ლიკა საჯაიას საკანონმდებლო წინადადების არსი მოსამხარებების ე.წ. ორგანოების სისტემაში იყო. აქედან ერთი გასაღები ელექტრონული კომუნიკაციის კერძო კომპანიებს, მეორე კი სასამართლოს უნდა ჰქონოდა. იდეის გახლეჩევაზე, კარგი იქნებოდა, აზრი კერძო კომპანიებისთვისაც ეკითხათ — არც ისინი აღფრთოვანებულან. სამაგიეროდ, ნაციონალურმა შესთავაზეს არასამთავრობოებს, დეპუტატებისგან მხარდაჭერის არქონის შემთხვევაში, მათ წინადადებას თავად დაარეგისტრირებდნენ, მაგრამ ნაციონალურ დახმარებაზე ხელი თავად არასამთავრობოებმა უკრეს და განაცხადეს — ეს კიდევ ერთი არგუმენტი იქნება პარლამენტის მიერ ჩვენი იდეის დასაბუთებად. დეპუტატმა ვახტანგ ხმალაძემ საკანონმდებლო ორგანოს ე.წ. გასაღების კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისიისთვის გადაცემა შესთავაზა, თუმცა მისი პროექტი მხოლოდ ერთგასაღებიან სისტემას ითვალისწინებდა. იგი ხმალაძემ 20 ნოემბერს, ფაქტობრივად, ბოლო ნაშედეგში დაარეგისტრირა. უმრავლესობის სამი დეპუტატის — ეკა ბესელიას, გედი ფოფხაძისა და ორაკლი სესიაშვილის მიერ პარლამენტში დარეგისტრირებული კანონპროექტი კი ე.წ. ორგანოების სისტემის ამოქმედებას ითვალისწინებს. აქედან ერთი გასაღები შინაგან საქმეთა სამინისტროს რჩება, მეორე კი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის ხელში გადადის. ეს აზრიც ორად იყოფა — ერთი ფიქრობენ, რომ გასაღები შს-ს ხელში კატეგორიულად არ უნდა დარჩეს, მეორე კი ამტკიცებენ, რომ ორიდან ერთი გასაღები შს-ს აუცილებლად უნდა ჰქონდეს. თუმცა, ალბათ, ვიდრე ქვეყნის უსაფრთხოებას კითხვისნიშნის ქვეშ დავაყენებთ და ე.წ. გასაღებს რუსულ „ბილინსა“ და შვედურ „ჯეოსელს“ გადავცემთ, ანდაც, მარეგულირებელ კომისიას დამატებით პოლიციური ფუნქციებით დავტვირთავთ, კარგად დაფიქრება ღირს — სად მეტია საფრთხე: შს-ს ფარულ მოსამხარებებზე წვდომა, ზოგადად, ჰქონდეს თუ არა. მოგვიანებით, მოსამხარებების თემაზე დავას პრემიერ-მინისტრიც გამოემხაურა და განაცხადა, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციების მიზანი შს-ს პარალიზებაა, რაშიც მათ ნაციონალური იყენებენ. უმრავლესობის კანონპროექტის შესახებ განმარტება ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის პირველმა პირმა, **ეკა ბესელიამ** გააკეთა: „ჩვენი ინიციატივით, შემოდის ე.წ. ორგანოების მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის ინსტიტუტის დაამოუკიდებელი ინსტიტუტია, მონიტორინგის განმარტაციული სუბიექტი, მეორე მხრივ კი ე.წ. გასაღების შს სამინისტროს ხელში დატოვება ქვეყნის უსაფრთხოების საკითხს უკავშირდება. ექსპერტიზებს ვერ ჩავატარებთ, რადგან კერძო პროვაიდერების უკან უცხო სახელმწიფოები დგანან. თანაც, მაიდენტიფიცირებელ მონაცემებს პროვაიდერი კომპანიები ისედაც ვერ შეინახავენ, რადგან თავად ამბობენ, რომ სათანადო ტექნიკური საშუალებები არ აქვთ. ამიტომ ვფიქრობ, ეს ყველაზე სწორი მიდგომაა. მეტიც, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის ინსტიტუტის გაძლიერება ევროკავშირის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებაა“. კანონპროექტის თანაავტორის, თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარის, **ირაკლი სესიაშვილის** თქმით, მიუხედავად გარკვეული კრიტიკისა, ეს პროექტი, სხვებთან შედარებით, დახვეწილია: „არსებობს ორი მიზანი: ერთი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და მეორე, ადამიანის უფლებების დაცვა. გარკვეული ხნის წინ ახალგაზრდა ბიჭი რომ გაიტაცეს, სასამართლომ მოსმენაზე ნებართვა არ გასცა, მოგვიანებით კი, დარწმუნდა, რომ უნდა გაეცა. ეს ადამიანი სწორედ ფარული

მოსმენით მიღებული ინფორმაციით გადარჩა, ამიტომ ლოკურია კითხვა — ვინ აგებს პასუხს უსაფრთხოებაზე? თუ პოლიციას არ ვენდობით, მაშინ რატომ ვაძლევთ იარაღს და ვინ უნდა განახორციელოს საგამოძიებო-ოპერატიული საქმიანობა?! რა თქმა უნდა, შს სამინისტრომ. ამიტომ, ვითვალისწინებთ ყველას ინტერესებს და ვამბობთ — შს სამინისტრო მოსმენის ე.წ. გასაღებს ვერ გამოიყენებს, თუკი მას სასამართლოს სათანადო გადაწყვეტილება არ ექნება და პარალელურად, ამ გასაღებს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორიც არ გამოიყენებს!“

საპარლამენტო კულუარებში კი მოვლენები კიდევ უფრო საინტერესოდ განვითარებულა. როგორც „ვერსიამ“ რამდენიმე დამსწრე დეპუტატისგან გაარკვია, რეალურად, განხილვაზე გასვლის შანსი ორ კანონპროექტს აქვს. როგორც გავიგეთ, ვახტანგ ხმალაძისთვის კანონპროექტის მომზადება პარლამენტის თანაპარტიულ თავმჯდომარეს, დავით უსუფაშვილს დაუვალბია. თანაც, თუკი ხმალაძე პროექტს გვიან შეიტანდა, ალტერნატიული კანონპროექტის სტატუსით დარეგისტრირდებოდა და ამ შემთხვევაში, კომიტეტს ჯერ სწორედ მისი წინადადების განხილვა მოუწევდა, შემდეგ — ფოფხაძე-ბესელია-სესიაშვილის, როგორც ვარაუდობენ, ხმა-დაძის პროექტი, მაქსიმუმ, 11 ხმას მოაგროვებდა, თუმცა, თუ მას მხარს ეროვნული ფორუმის, ალასანიას „თავისუფალი დემოკრატებისა“ და ნაციონალური მოძრაობის დეპუტატებიც

დაუჭერენ, ხმათა რაოდენობა 50-საც აცდებდა. ნაციონალურების მხარდაჭერის გარეშე პროექტის კანონდებულებაც შეუძლებელია, თუკი ხმალაძეს მხარს „ოცნების“ უმრავლესობა არ დაუჭერს. უმრავლესობა კი ე.წ. სამთავრობო პოზიციაზეა. ხოლო „ნაცებთან“ ასოცირება პარლამენტში არავის აწყობს, მათ შორის — არც ხმალაძეს. მიუხედავად იმისა, რომ აღფრთხულმა არასამთავრობო ორგანიზაციებმა განაცხადეს, უმრავლესობა ხმალაძის პროექტისკენ იხრებაო, ასე სულაც არ აღმოჩნდა. როგორც დეპუტატები ამბობენ, პარტია „ქართული ოცნება“ და კოალიციაში შემავალი დანარჩენი სუბიექტები, რესპუბლიკელების გარდა, მხარს სწორედ ბესელია-სესიაშვილის კანონპროექტს უჭერენ. შესაბამისად, საჭირო არც სარეიტინგო კენჭისყრის ჩატარება გახდება უმრავლესობის შიგნით, უმრავლესობის გარეთ მყოფი დეპუტატების იდეებს კი პარლამენტში „გაზომვას“ არავინ დაუწყებს. დროც არ ითმენს, რადგან საგარაუდოდ, ორივე კანონპროექტი ისედაც დაჩქარებული წესით განიხილება.

როგორც 20 ნოემბრის საღამოს დადასტურდა, ფარული მოსმენებთან დაკავშირებული ორი, ხმალაძისა და ბესელია-სესიაშვილის პროექტების ინიცირება, ორშაბათს, 24 ნოემბერს, ბიუროს სხდომაზე მოხდება. ამის შემდეგ კომიტეტში ალტერნატიული კანონპროექტის განხილვა დაიწყება. ბოლოს კი საკითხი განსახილველად პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე გავა, რომელიც ასევე მიმდინარე კვირაში ჩატარდება.

პერსონალიზი ოზბუღსენის აზრით, გლანის სისის რამდენიმე თანამშრომელმა თანამდებობა უნდა დატოვოს

უჩა ნანუაშვილი მოუწოდებს საქართველოს მთავარ პროკურატურას, მიმართოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სასჯელალსრულების მე-8 დაწესებულების ყველა იმ თანამშრომლის თანამდებობიდან გადაყენების შუამდგომლობით, რომლებიც შესაძლოა, მონაწილეობდნენ მსჯავრდებულთა მიმართ განხორციელებულ არასათანადო მოპყრობაში: „17 ნოემბერს მივმართე მთავარ პროკურატორს სასჯელალსრულების მე-8 დაწესებულებაში განთავსებულ პირთა მიმართ განხორციელებულ შესაძლო არასათანადო მოპყრობის ფაქტზე გასაძიების დაწყების წინადადებით. მისასალმებელია, საქართველოს სასჯელალსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს განცხადება, რომლის მიხედვითაც სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტში მიმდინარეობს გამოძიება და ეს გამოძიება საქართველოს მთავარ პროკურატურას გადაეცა“.

სახალხო დამცველი მიიჩნევს, რომ საქართველოს მთავარი პროკურატურა გამოიძიებს უნდა აწარმოებდეს სასჯელალსრულების დეპარტამენტის მე-8 დაწესებულებაში განთავსებულ პირთა მიმართ განხორციელებულ შესაძლო არასათანადო მოპყრობის ფაქტზე საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამისი მუხლებით. „შესაბამისად, მოვუწოდებ საქართველოს მთავარ პროკურატურას, საქმეზე დაუყოვნებლივ ჩატარდეს ყველა აუცილებელი საგამოძიებო მოქმედება, მათ შორის, სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზა, დაიკითხონ დაზარალებულები და სახალხო დამცველის წინადადებაში მითითებული მე-8 დაწესებულების ყველა თანამშრომელი, ასევე ყველა ის პირი, ვისაც შესაძლოა, ჰქონდეს რაიმე ინფორმაცია ამ ფაქტთან დაკავშირებით. ამავდროულად, საქართველოს მთავარ პროკურატურას საქართველოს სახალხო დამცველის შესახებ ორგანული კანონის 21-ე მუხლის საფუძველზე მივმართავ წინადადებით, ჩემს მიერ მიწოდებული მასალებისა და გამოძიების მიერ მოპოვებული მტკიცებულებების საფუძველზე, დაიწყოს სისხლის სამართლებრივი დევნა სასჯელალსრულების დეპარტამენტის მე-8 დაწესებულების ყველა იმ თანამშრომლის მიმართ, რომლებიც შესაძლოა, მონაწილეობდნენ მსჯავრდებულთა მიმართ განხორციელებულ შესაძლო არასათანადო მოპყრობაში და საქართველოს სისხლის სამართლის პროცესის შესაბამისად საქართველოს მთავარმა პროკურატურამ მიმართოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ამ პირთა თანამდებობიდან გადაყენების შუამდგომლობით“.

სახალხო დამცველის თქმით, მნიშვნელოვანია, სასჯელალსრულების სამინისტრომ შეისწავლოს, რამდენად დატყულებული იყო საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები სასჯელალსრულების სამინისტროს მე-8 დაწესებულებაში მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით, მათ შორის, პატიმართა მიმართ სპეციალური საშუალებების გამოყენების შესახებ.

„პირველი“

მანია მიხეილაძე
593-51-90-12

19 ნოემბერს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრ დავით შავლიაშვილთან ერთად, ქუთაისის შემოვლითი გზის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის 32-კილომეტრიანი გზის მონაკვეთი გახსნა, რომელიც მგზავრობის ხანგრძლიობას ნახევარი საათით შეამცირებს და ქუთაისის სატრანზიტო ნაკადისგან განტვირთავს. ახალი გზა ნახშირღელის მიმდებარე ტერიტორიიდან, კოპიტნარის აეროპორტის გასწვრივ არსებულ ცენტრალურ მაგისტრალს შეუერთდება.

ქუთაისის შემოვლითი გზა, ავტომაგისტრალის ერთ-ერთი სეგმენტის, იმერეთის 59-კილომეტრიანი შემოვლითი გზის შემადგენელი ნაწილია, რომელიც ზესტაფონიდან იწყება, ქუთაისის გაივლის და სამტრედია-ლანჩხუთი-გრიგოლეთის გზაზე დასრულდება. პროექტი სრულიად ახალი, ორზოლიანი მაგისტრალის მშენებლობას ითვალისწინებს. მშენებლობა 2012 წლის 26 დეკემბერს დაიწყო და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის დაკვეთით, იაპონიის მთავრობის დაფინანსებით, საქართველოს მთავრობასთან ერთად განახორციელა. სამშენებლო სამუშაოები კომპანია TODINI Costruzioni Generali SPA, TAKENAKA CIVIL ENGINEERING&CONSTRUCTION CO.LTD შეასრულა. დონორია იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო JICA. ქუთაისის შემოვლითი გზის მშენებლობის (ლოტი I) პროექტის სახელმეკრულებო ღირებულება 77 900 000 ლარი და 20 600 000 მილიონი ევრო, ხოლო ქუთაისი-სამტრედის შემოვლითი გზის მშენებლობის პროექტის სახელმეკრულებო ღირებულება 69 600 000 ლარი და 20 900 000 ევროა.

რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა, **დავით შავლიაშვილმა** აღნიშნა, რომ ეს არის მაღალი ხარისხის უსაფრთხო გზა: „ეს მხოლოდ საგზაო მონაკვეთი კი არა, მოსახლეობისთვის დამატებით შემოსავლის გაჩენის რეალური შესაძლებლობაა. შემოვლითი გზის მშენებლობაზე ათასამდე ადამიანი იყო დასაქმებული. ორი წლის განმავლობაში კი, მხოლოდ საგზაო სექტორში, 15 000 ადამიანი დაეხმარებოდა, საქართველოში აშენდა და შეკეთდა 556 კმ საავტომობილო გზა და 99-ზე მეტი ხიდი, ჩქაროსნულ მაგისტრალზე 52 კმ გზა გაიყვანეთ. ახალი გზები ახალ სამუშაო ადგილებს ქმნის. ჩქაროსნულ მაგისტრალზე, მხოლოდ 50 კმ-ში, თანამედროვე სტანდარტების მოსასვენებელი ობიექტები აშენდება, სადაც მიმდებარე სოფლების მოსახლეობას წარმოებული პროდუქციის რეალიზების საშუალება მიეცემა. ეს ეკონომიკური სიძლიერესა და სტაბილურობას უზრუნველყოფს და ქვეყანას ევროპასა და აზიასთან დააკავშირებს.“

ქუთაისის შემოვლითი გზა აღიშლებიან მოსახლეობას დაამატებით შემოსავალს გაუჩინს

„ევროკავშირისგან გამოყოფილი 30 მილიონი ევრო რეგიონების განვითარებას მოხმარდება“

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი ლარიბაშვილმა** მადლობა გადაუხადა დავით შავლიაშვილს, პროექტში მონაწილე ყველა ადამიანს, ასევე იაპონიის მთავრობასა და იტალიის ელჩებს, რომლებიც 19 ნოემბერს, ქუთაისის შემოვლითი გზის გახსნის ცერემონიას ესწრებოდნენ: „შთაბეჭდავია მინისტრის მიერ მიღწეული შედეგი. წინა ხელისუფლებამ, რვა წლის განმავლობაში, მხოლოდ 70 კმ ავტომაგისტრალი გაიყვანა. მინისტრმა შავლიაშვილმა და მისმა წინამორბედმა კი, ორ წელში, 55-კილომეტრიანი მაგისტრალის აშენება შეძლეს. 550 კმ-ზე მეტი გზის მშენებლობა-შეკეთება, 80-ზე მეტი ხიდის კაპიტალური რეაბილიტაცია და 19 ახალი ხიდის მშენებლობა — ამ რეალური შედეგით ვამაყობთ, მაგრამ ისიც ვიცით, რომ ყველაფერი უნდა გადაკეთდეს, მოსახლეობისთვის უკეთესი პირობების შესაქმნელად. ჩვენი მთავარი საზრუნავი ხალხს და ქვეყანას. ჩვენ უარი ვთქვით ნახევარმილიარდიან სასახლეებზე. ეს თანხა, მოსახლეობის საკეთილდღეოდ, გონივრულად და ეფექტურად მივმართეთ ჯანდაცვაში, განათლებაში, სოფლის მეურნეობაში, წარმოების განვითარებაში, გზების მშენებლობასა და ზოგადად, სოციალურ პროექტებში. ეს არის ის, რაც განგვახსნავს წინა მთავრობისგან. საკმაოდ მძიმე მემკვიდრეობა გვერგო, მაგრამ მოტივირებულები

ვართ. ბრიუსელში წარმატებული ვიზიტი მქონდა. ევროკავშირის ახალ ხელმძღვანელობასთან, ევროკომისრებთან შეხვედრისას ხაზგასმით აღინიშნა, რომ ბოლო ორი წლის განმავლობაში, საქართველოს სერიოზული წინსვლა აქვს და ქვეყანაში განხორციელებული რეფორმები მისასალმებელია. ევროპული სამეზობლო პოლიტიკისა და გაფართოების მოლაპარაკებების საკითხებში ევროკომისარი იოჰანეს ჰანთან ხელშეკრულება გავაფორმეთ, რომლის თანახმადაც, ევროკავშირი საქართველოს 30 მილიონი ევროთი დაეხმარება. ეს თანხა რეგიონულ განვითარებას მოხმარდება. მალე წარვადგენთ რეგიონების განვითარების კონცეფციას — კონკრეტულ რეგიონზე მორგებულ, გრძელვადიან სტრატეგიას. მოვუწოდებ ბიზნესმენებს, ჩართონ ამ მნიშვნელოვან პროექტში. დღეს ბიზნესი და მედია თავისუფალია, მათი განვითარებისთვის ყველა პირობა შევქმენით. ახლა საჭიროა საჯარო და კერძო სექტორების გაერთიანება, რათა რეგიონისთვის მნიშვნელოვანი პროექტები განვახორციელოთ“.

ქუთაისის შემოვლითი გზის გახსნის ოფიციალური ცერემონიის დასრულების შემდეგ, ავტომობილებმა და ბაიკერებმა ახალი გზა გამოსცადეს და ექსტრემალური ორიგინალური შოუც აჩვენეს.

საქართველო

პაატა ღაპითაიას სკანდალური პროგნოზი

რუსუდან შვლია
557-100-768

რუსეთის საგარეო უწყების ხელმძღვანელი კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ რუსეთის ფედერაცია აფხაზეთსა და „სამხრეთ ოსეთთან“ ურთიერთობის გამყარებისთვის ახალ ხელშეკრულებას ამზადებს. ლავროვი ასევე ხაზს უსვამს, რომ მსოფლიო საქართველოსთან ურთიერთობის დარეგულირების პროცესსაც განაგრძობს. გაუგებარია, როგორ თავსდება ოკუპირებული ტერიტორიების ანექსია რუსეთთან ურთიერთობის დარეგულირებასთან. „ევროპელი დემოკრატების“ ლიდერი **პაატა ღაპითაია** მოსალოდნელი საფრთხეების პრევენციისთვის ხელისუფლებას, ოპოზიციასა და სრულიად საზოგადოებას გაერთიანებისკენ მოუწოდებს.

— ლოგიკური კითხვაა: რატომ ჩქარობს რუსეთი აფხაზეთსა და „სამხრეთ ოსეთთან“ შეთანხმების პროექტზე ხელმოწერას, როცა 80-მდე ხელშეკრულება აქვთ გასაფორმებელი? ჩემი ვარაუდით, 2015 წლის მაისში ან მაქსიმუმ ივნისში, საქართველოს მთავრობას რუსეთის ფედერაციიდან შემოუთვლიან — აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონის სუბიექტად გამოცხადების ხელშეკრულებას ხელს არ მოვანეროთ, თუ საქართველო ევრაზიის კავშირის წევრი გახდება. ეს იქნება ერთადერთი ვალდებულება, რომელსაც კრემლი ოფიციალურ თბილისს მოსთხოვს. უახლოეს რვა თვეში უსტადის სქემა ამუშავდება, რაც დსთ-ში საქართველოს გასაწევრიანებლად ამოქმედდება. მაშინ ამ ხერხით აიძულეს შევარდნაძე, გაერთიანების წევრი გამხდარიყო.

— რატომ ვადანყვიტო, რომ ხელისუფლება რუსეთის შანტაჟს აყვება და ევრაზიის კავშირში შესვლაზე დათანხმდება?

— დილემის წინაშე ვდგები და იმიტომ! სამუდამოდ იკარგება აფხაზეთი, ამიტომ იძულებული ხარ, რაღაც გააკეთო, რომ ტერიტორია ისტორიულად მაინც შეინარჩუნო. ეს ხელშეკრულება რომ გაფორმდეს, რუსეთის დაშლამდე აფხაზეთს ველარაზინ დაიბრუნებს. რუსეთის დაშლა კი ხანგრძლივი პროცესია, რომელიც, არავინ იცის, როდის დაიწყება. მეც მიჭირს პასუხი, ასეთ ვითარებაში როგორ მოვიქცეოდი. ამ ბრძოლაში პუტინი უპაწარმო არ დაიხვეს — 2015 წელს ევრაზიის კავშირის შექმნა დაანონსდა, საქართველოს გარეშე გაერთიანებას აზრი არ აქვს, ამიტომ აუცილებლად დაიწყება საუბრები, აფხაზეთის ისტორიულად

გვარგავთ და ნატო და ევროკავშირი რად გვინდაო. გამოუვალ მდგომარეობაში ჩაგვაყენებენ. არავის სურს, მისი მმართველობის პერიოდში ქვეყანამ ტერიტორიები სამუდამოდ დაკარგოს. თუ ხელისუფლება ამას დაუშვებს, მას აუცილებლად დაამზობენ! გადარბალება — შევარდნაძის პერიოდში ჩაბარდა აფხაზეთი თუ სააკაშვილმა დააჩქარა ანექსია, არ გამოვა. ფაქტია, ყველამ თავის წვლილი შეიტანა.

— დასავლური ფაქტორი გავიწყდებათ — საქართველოში ნატო-ს სასწავლო ცენტრი იხსნება და ქვეყანა ევროინტეგრაციის გზაზე წარმატებულად აღწევს, რასაც თავად დასავლელი პარტნიორები ადასტურებენ. რუსეთის ეკონომიკა კრიტიკულ ზღვარზეა და ნაკლებად სავარაუდოა, პუტინს სანქციების მორიგი სერია ანუკრავს.

— დასავლეთის მხარდაჭერა უკრაინასაც ჰქონდა, მაგრამ ყირიმი დაკარგა და ლუგანსკიც იკარგება! ახლა ქართველების ერთიანობა აუცილებელია. მიმე დღეში ვართ! პუტინი ევრაზიულ კავშირს საქართველოს გარეშე ვერ შექმნის, ამიტომ მას სხვა არჩევანიც არ აქვს — დასავლეთის სანქციებს იმპერიის გაძლიერებით უნდა დაუპირისპირდეს. ეს რეალობაა, რომელიც საქართველოს ისტორიაში პირველად არ ხდება.

— ახლა ნინო ბურჯანაძეს ვმსგავსებთ, რომელიც ხელისუფლებას ლიდერობდა, ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნების ნაცვლად, დასავლეთთან თანამშრომლობის განწყობას.

— ნინო ბურჯანაძე იცის, რა უნდა. სხვა საქმეა, ვეთანხმები თუ არა. ფაქტია, კარგად ვიცი, ბურჯანაძე რა გზას მთავაზობს. სამაგიეროდ, გაუგებარია, როგორ აპირებს ხელისუფლება ამ გამონეგებთან გამკლავებას.

— თქვენ რა გზას სთავაზობთ ხელისუფლებას?

— ამ საფრთხეების ფონზე, ხელისუფლებასთან დაპირისპირება არ მინდა — ერთადერთი, რაც ამ პროცესს შეაჩერებს, იდეებისა და საქართველოს მოქალაქეობის ერთიანობაა. რა მნიშვნელობა აქვს, ვინ ატარებს აქციას? სახელმწიფოსთვის კატასტროფაა, ანექსიის თემაზე რომ საერთო მასშტაბური პოზიცია ვერ დაფიქსირდა. გამოდის, თავადვე ვიბრძვით პუტინის საბოლოო გამარჯვებისთვის. პარტიული თუ სხვა ტიპის დაპირისპირება უნდა შეწყვიტოთ, რადგან კრემლი გვიმზადებს საფრთხეს, რომელიც, ხელისუფლების გარდა, საქართველოსა და მისი მომავალი თაობისთვისაა დამანგრეველი. რუსეთის გეგმა მარტივია — საქართველო კი საშიშ ზღვარზე დგას!

— ირაკლი ლარიბაშვილიც აღნიშნავს, რომ ახლა მთავარი

ქვეყანაში სტაბილურობის შენარჩუნებაა და ოპოზიციასაც კონსტრუქციულობისკენ მოუწოდებს. სახელმწიფოებრიობას დღეს ოპოზიცია უფრო ხომ არ უქმნის საფრთხეს?

— ბრიუსელში ვიზიტისას ირაკლი ლარიბაშვილმა საკმაოდ კარგი სიტყვა წარმოთქვა, ოპოზიციის მისამართით მის მოწოდებებსაც მივესალმები, მაგრამ მთავარია, ეს საქმეშიც გამოიხატოს. ამ ვითარებაში დესტრუქცია მართლაც დაუშვებელია, მაგრამ მე წუ მომიწოდებენ კონსტრუქციულობისკენ, რადგან პარლამენტში ნაციონალური მოძრაობა ჰყავთ, რომელიც ოპოზიციური ძალაა.

— ოპოზიციაში ირაკლი ალასანიას გადასვლის შემდეგ, სადავო არ გახდა, ვინაა ქვეყანაში მეორე ძალა?

— სამწუხაროდ, პოლიტიკა მხოლოდ ფინანსურ რესურსებზე გახდა დამოკიდებული. თუ პარტიამ კარგი კადრი გყავს, შენზე ფინანსურად ძლიერი ტიპი მას მეტს გადაუხდის და წაიყვანს. პოლიტიკური თამაშების მონოპოლიზება ხდება — ნაციონალურ მოძრაობას ხელისუფლებაში დაბრუნება უნდა, „ქართულ ოცნებას“ — ძალაუფლების შენარჩუნება, მარგველაშვილი და სხვები ცალკე „უბერავენ“. ამიტომ ვამბობ, ქვეყანაში ცუდი ფონი იქმნება, რითაც შეიძლება, მტერმა ისარგებლოს, მაგრამ, თუ საქართველოში რუსეთის ინტერესები გაძლიერდა, მერწმუნეთ, ხალხი აჯანყდება და ხელისუფლება დაემხობა!

— ყველაფერთან ერთად, ახალ რეჟოლუციასაც აანონსებთ?

— რეალობას ვამბობ. რვა თვის წინ განვაცხადე, რუსეთი აფხაზეთის სუბიექტად გამოცხადებას ცდილობს-მეთქი, მაგრამ არავინ მიჯერებდა — პუტინს ეს არ აწყობსო. ყველაფერი მიდის ისე, რომ საქართველოს ხელისუფლება სერიოზული ზეწოლის ქვეშ და გამოუვალ მდგომარეობაში აღმოჩნდება. ამის პრევენცია კი მხოლოდ საზოგადოების ერთიანობაა, რისი ნიშნებიც, ჯერჯერობით, არ იკვეთება.

სასჯელალსრულებითი დაწესებულებები, შეიძლება ითქვას, მსოფლიო ხალხთა თავშესაფარის ადგილია. ვის აღარ ნახავთ იქ — შვეიცარიულ (თურქი ცოლი საქართველოში მოკლა), ფრანგს (საბავშვები გააყალბა), კანადელს (ყალბ ფულს ბეჭდავდა)... ჩინელების, თურქებისა და ფერადკანიანების რიცხვი კი იმდენად დიდია, ადგილობრივებს სათვალავი ერევათ. ფერადკანიანებიდან განსაკუთრებით აფრიკელები სჭარბობდნენ. სასჯელს სამაჩაბლოში მცხოვრები ოსებიც იხდიდნენ, აფხაზი პატიმარი კი იშვიათობა იყო. სამაჩაბლო-ელ ოსებსა და იქიდან დევნილ ქართველებს ჩვეულებრივი ურთიერთობა ჰქონდათ; აი, აფხაზეთიდან დევნილები კი აცხადებდნენ, რომ აფხაზი პატიმრის გამოჩენის შემთხვევაში, მინიმუმ „კაზლიატიკში“ გაისტუმრებდნენ და ციხეს ჯოჯოხეთად უქცევდნენ...

რუსთავის 17 საპრობოლოში აფხაზეთიდან დევნილებს ცალკე „ავტონომია“ ჰქონდათ — ჭირსა თუ ლხინს ერთად იზიარებდნენ. 2012 წელს, როცა პოლიტიკური სპექტრი არჩევნებისთვის ემზადებოდა და ციხის კადრები ჯერ კიდევ არ იყო გამოქვეყნებული, ზონაზე პატიმრების ახალი ნაკადი მოიყვანეს. ერთ-ერთმა მაშინვე თქვა, გალიდან ვარო და დევნილებმა შეიფარეს, სიგარეტი, ჩაი, ყავა, პირველადი მოხმარების ჰიგიენური ნივთები მიუტანეს. ალექსანდრემაც ჯერ მეგობრივი საუბრით იჯერა გული, მერე კი საერთო ფერხულში ჩაება. ალექსანდრეს ნაცვლად სანდრიკა დამიძახეთ, გალში ასე მეძახდნენ და ჩემი პრისტუპნიკული „პაგრიმუხა“ სანდრიკაო, თქვა.

„რატომ „პაგრიმუხა“ და არა „კლიჩკა“ ან „პაგანილა?“ — ჰკითხა პატიმარმა 0578-მა. „იმიტომ, რომ „პაგრიმუხა გრიმტ“, — აუხსნა სანდრიკამ. 0578-მა ლიმილითვე მიუგო: „აქ ხამამალა განაცხადებს, ხამამალა მოთხოვნებს უყენებენ...“ ორ დღეში პატიმრების ახალი ნაკადი მოვიდა. სანდრიკა ერთ-ერთს გადაეხვია, ჩემი კლასელიაო. ყველაფერი ისევე ძველებურად მიდიოდა, სანამ...

აფხაზეთის ომის შედეგად ქრონიკები

როგორ გადმოუსვენა აფხაზმა პატიმარმა ქართველს გალიდან მამა

„როდემდე უნდა ვითმინოთ ეს აფხაზი? ამის მამამ, იცით, რა გააკეთა? ქართველი სამხედრო რკინის მილში ჩასვა, ორივე მხრიდან „დასვარკა“, ცეცხლში ჩააგდო და მილში „დააღწო“ კაცი. ეს უყურებდა“, — თქვა სანდრიკას კლასელმა. პატიმრებმა სანდრიკას გახედეს, მან კი, ახსნა: „ეგ მამაჩემს არ გაუკეთებია, ეტლში ზის. მაგ დროს 10 წლის ვიყავი და ვერაფერს შევცვლიდი. მაგ ამბამდე ქართველებს ჩვენი თანასოფელი 12 წლის გოგონას გაუპატიურება დაბრალდათ. ეგ შურისძიება იყო — გოგოს მამა და ბიძები მოექცნენ ქართველ ტყვეს ასე. ყველაფერი ჩვენი ეზოს წინ მოხდა.“ „კაიბიჭი“ ვარ, ქურდულში შეცდომა არ დამიშვია, ქურდულს კი ეროვნება არ აქვს. ამან ჩემი აფხაზობა იმიტომ გაიხსენა, რომ გუშინ სიგარეტი არ მივეცი. ვიცი, კარტაზე ფული აქვს და მაინც მე მთხოვა, საიდუმლოს გინახავ და აბა, როგორ გინდაო. საიდუმლო არ მაქვს. სანდრიკა ვარ, ქურდული ცხოვრებით ვცხოვრობ, ჩემი ოჯახი ქურდული სამყაროა.“

„მაყურებლებმა“ სანდრიკა, მისი კლასელი, კიდევ რამდენიმე „კაიბიჭი“ კამერაში დაიბარეს. მაყურებლის კამერისკენ მიმავალმა სანდრიკამ პატიმარ 0578-ს ჰკითხა: „გადამრე. ვინ ხარ? რა გინდა? „კაიბიჭი“ არ ხარ, მაგრამ სხოდკებს არ აკლდები, შენს აზრებსაც თამამად ამბობ“. კითხვის ადრესატმა მიუგო: „შენგან განსხვავებით „პაგრიმუხა“ არ მაქვს, რიგითი, მაგრამ ცნობისმოყვარე პატიმარი ვარ და „მაყურებლები“ რატომღაც ამ ცნობისმოყვარეობის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას მაძლევენ. არაფერს ვაფუჭებ. ჩემი აზრი დღესაც მექნება.“ „მაყურებლების“ კამერაში ათამდე პატიმარი მოთავსდა. პირველად ზონის გაღები „მაყურებელი“ ალაპარაკდა, რომელიც სანდრიკას კარგად იცნობდა: „ვიცოდი, რომ სანდრიკა აფხაზია. ქურდულად ცხოვრობს და საჭიროდ არ ჩავთვალე მისი აფხაზობისთვის ხაზი გამესვა. როცა იქიდან ოჯახთან ერთად წამოვიდა, მეოთხე თუ მეხუთე კლასში იყო. დევნილებად იქცნენ და რამე მიქარული რომ ჰქონოდათ, აქამდე არ აპატიებდნენ. აქამდე რატომ არ თქვი ეს ყველაფერი?“, — მიუბრუნდა სანდრიკას კლასელს. მან ჯერ თვალის ცეცება დაიწყო, მერე თავი დახარა და ამოიღულულა: „შემეცოდა. დღეს კი ველარ მოვითმინე“. პატიმარმა 0578-მა იცოდა, ამ სულელურ არგუმენტს რა მოჰყვებოდა. ასჯერ ნანახის კიდევ ერთხელ ნახვა აღარ სურდა — „მაყურებელს“ ანიშნა, სიტყვა მაქვს სათქმელი და როცა თანხმობა მიიღო, სანდრიკას მიმართა: „გასაგებია, რომ ქურდულს ეროვნება არ აქვს. ისიც — რომ 10 წლის ასაკში ვერაფერს ვაფუჭებდი, მაგრამ მაინც დამალე აფხაზობა. ჩვენი კანონები, არც აფხაზს სჯის, არც ოსს, არც ზანგს... თუ რამე არ შეეშალა. ესაა შენი შეცდომა და ისიც, რომ „ობშიაკში“ ჩასაღებად ათი ბლოკი სიგარეტი დაანონსე და მაყუთი რომ ვერ დაითრიე, მამაშენის ინვალიდობის პენსიით აყიდინე. გითხარი, „პაგრიმუხას“ რომ გაიძახი, მაღალი მოთხოვნები-თქო. იმ სასტუმროში, სადაც შენები ცხოვრობენ, ბიძაჩემიც ცხოვრობს. მის და შენს სახლებს კი, აფხაზეთში ერთი ლობე ჰყოფდა. ჯენგერზე გეუბნები. შენი კლასელის მიერ მოყოლილი ამბავი, მანამდეც ვიცოდი, მაგრამ არ იყო მოსაყოლი და არ ვთქვი. აფხაზობის დამალვა კი შენი იდიოტიზმია.“

სანდრიკას კლასელმა მაყურებლისგან მაშინვე სილა მიიღო. ყველა გაჩუმდა. სანდრიკა გაოცებული იდგა. როცა კამერიდან პატიმრების ნაწილი გავიდა, მაყურებელს ჩუმად ჰკითხა: „გამაგებინეთ, ეს ვინაა?!“

„ჩვენი ძმია... „პრადვირუტი“ ძმა. ხანდახან გვახსენებს, რომ ამ ჯოჯოხეთში ადამიანები ვართ და ერთმანეთს უნდა გავუფრთხილდეთ. ქურდულს ღეჭავს, არ ეშლება, მაგრამ არაფერზე აქვს პრეტენზია. ნდობა ბოლომდე შეიძლება“, — ლიმილით უთხრა მაყურებელმა.

მეორე დღეს, სანდრიკას თანასაკენლმა უთხრა, პატიმარი 0578 გიბარებსო. მორჩილად ავიდა კამერაში, სადაც კიდევ ერთი პატიმარი დახვდა.

„დაჯექი, სანდრიკ, ამ კაცს მოუსმინე“, — უთხრა 0578-მა. ჩამოჯდა.

„შეგიძლია მითხრა, როგორ გამოიყურებოდა ის კაცი, ვინც დანვს?“ — ჩუმად ჰკითხა უცნობმა პატიმარმა. მან კი დაძაბულად უპასუხა: „პატარა ვიყავი, შოკი იყო და ბუნდოვნად მახსოვს... მისი ზურგჩანთა ამოაბრუნეს და იქიდან წამლები, ბინტი, იოდი, სპირტი და შპრიციები გადმოიყარა.“

უცნობმა პატიმარმა თავი ჩალუნა. დაახლოებით ათი წუთი უხმოდ იტოვდა. ბოლოს ცრემლები შემომრალა და... — „ექიმი იყო მამაჩემი, ექიმი. ომში იმიტომ წავიდა, რომ ჩემი ძმა იბრძოდა. ვიცოდი, როცა დაიჭირეს, დაჭრილ აფხაზს მკურნალობდა და ასე საშინლად მოკლეს. სულ ვეძებდი ვინმეს, ვინც ეს ნახა... მამა, გიორგი მ. აფხაზეთში ექიმის ჩანთით იბრძოდა, მაგრამ მაინც მოკლეს. შეგიძლია მითხრა, სად არის დამარხული?!“

„მამამ მე, დედა, ჩემი და და მამიდა მთელი ღამე გვამუშავა — ეზოში ორმო გაგვათხრევინა და ის „ტრუბა“ დაგვამარხინა. „სვარკის“ აპარატი არ გვექონდა, რომ გავგეჭრა და თანაც, ნერვებიც არ გვეყოფოდა. ჩემს ეზოში მარხია მამაშენი და თუ აქედან გასვლა გველირსა, გპირდები, პირადად გადმოვასვენებ“, — დაპირდა სანდრიკა.

გარდაცვლილი ექიმის შვილი ამ ამბიდან სამ თვეში გავიდა თავისუფლებაზე. სანდრიკას 15 წელი ჰქონდა მისჯილი და კარგად იცოდა, ერთ წელსაც არავინ აპატიებდა. ერთ დღეს, გიორგი მ-ს ოჯახში დარეკეს, უთხრეს, რომ ენგურის ხიდთან მათთვის ამანათი იყო. მაშინვე გაემგზავრნენ. თბილისში ორი მეტრის დაფანგული მილი ჩამოიტანეს, საიდანაც ექიმ გიორგი მ-ს დანაშაურობის ძვლები ამოიღეს. ოჯახმა ის მშობლიური მიწას მეორედ მიაბარა. მაშინ მინისტრი უკვე სოზარ სუბარი იყო. მისი ნებართვით, გიორგი მ-ს მეუღლე რუსთავის 17 ზონაზე შევიდა, სანდრიკას პირადად გადაუხადა მადლობა. იმ დღეს ზონაზე თითქმის არავის ეძინა. მეორე დღეს, სანდრიკამ პატიმარ 0578-ს კამერაში მიაკითხა და ლიმილით უთხრა: „დღეიდან ყველამ აფხაზი დამიძახეთ, ჩემი „პაგრიმუხა“ აფხაზია.“

„ეგ უფრო საპასუხისმგებელი სანდრიკა, აფხაზობა მარტო ქურდულად ცხოვრება არ არის და ეს გახსოვდეს“, — ლიმილით უთხრა პატიმარმა.

აფხაზი სანდრიკა სასჯელს დღემდე იხდის.

შტაინმაიერის ახალი მეთოდი რუსეთის დასაშოშობინებლად

დასავლეთისა და რუსეთის თანაცხოვრებაზე შეთანხმება ჩვენთვისაც კარგი იქნება“

მერაბ ბერიძე
599-45-50-26

გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრი ფრანკ-ვალტერ შტაინმაიერი აპირებს, ევროკავშირსა და რუსეთს შორის არსებული დაძაბული ურთიერთობა ახალი მეთოდით გამოასწოროს — ევროკავშირისა და ევრაზიული კავშირის წარმომადგენლები ერთ მაგიდასთან შეკრიბოს. რამდენად ეფექტური იქნება გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის მცდელობა და რას მოუტანს ეს საქართველოს? „ვერსია“ ექსპერტ დამურ გიორგენიძეს ესაუბრა.

— ევროკავშირი-რუსეთის სტრატეგიული მოკავშირეობა ორივე მხარისთვის სასიცოცხლოა. რუსეთი საბოლოოდ ინტეგრირებული იქნება საერთო-ევროპულ სივრცეში. ამის საშუალებას იძლევა მისი კულტურა და ის უზარმაზარი რესურსი, რომელიც უკვე თანამედროვე მაღალი ტექნოლოგიების საფუძველზე უნდა განვითარდეს; ევროპასაც შეუძლია, ამით უდიდესი სარგებელი მიიღოს, ამიტომ პოლიტიკური დაძაბულობა არ შედის არც რუსეთის და არც ევროკავშირის ინტერესებში (უფრო მეტად მხარეს აწყობს). გერმანელები უკვე ცდილობენ დამოუკიდებელი პოლიტიკის თამაშს, რაც ერთგვარი გამოსავალია ევროპისთვის, რუსეთისთვის და ჩვენთვისაც — ამას სიმშვიდე და საფრთხეების მოხსნა მოყვება.

— მაგრამ უკრაინის მიმართ პოზიცია რამდენად უწყებს ხელს რუსეთის ევროპულ ინტეგრაციას?

— უკრაინაში მიმდინარე პროცესები საქართველოში სრულად და ცხადად არ არის წარმოდგენილი, ასევე არაა ზუსტი ინფორმაცია არც წინასტორიის შესახებ. უკრაინა დიდი სახელმწიფოების დაპირისპირებისთვის მხოლოდ საბაზია და საკუთრივ უკრაინული ლირებულება ამ კონფლიქტში უმნიშვნელოა. სამწუხაროდ, ამას უკრაინაში და საქართველოშიც ვერ ხვდებიან. ვინც ხვდება, აკეთებს კიდევ იმას, რასაც აკეთებს. ასე რომ, ვფიქრობ, თუ ბალანსი და დიალოგი შედგება, უკრაინის პრობლემა რუსეთის მხრიდანაც მოიხსნება და ევროპიდანაც.

— რა პირდაპირ გავლენას ახდენს რუსულ-უკრაინული კონფლიქტი ქართულ-რუსულ პროცესზე?

— ქართულ-რუსული პროცესები რეალურად არ მიმდინარეობს. რაც არის, პოლიტიკურ პროცესს ვერ დაარქმევ. უკრაინა-რუსეთის ურთიერთობა არანაირ გავლენას არ ახდენს საქართველოზე. რუსეთში ვითარება იძაბება და ელიტებს შორის დაპირისპირება იზრდება. ანუ, საკმაოდ მძიმე სცენარი ვითარდება, რისკენაც დასავლეთი, განსაკუთრებით, ამერიკის შეერთებული შტატები უბიძგებს. ჩრდილოეთ სამეზობლოში ფერადი რევოლუცია და ხელისუფლების შეცვლა კი, საქართველოს კარგს არაფერს მოუტანს. კუთხეში მიმწყვედი რუსეთი რა ნაბიჯს გადადგამს, ძნელი წარმოსადგენი არ უნდა იყოს, ამიტომ ჩვენთვის ნორმალური პროცესის განვითარება და დიდ სახელმწიფოებს შორის მოლაპარაკება, პოლიტიკური გზებით ბალანსის მიღება გაცილებით უზიფათო და მნიშვნელოვანია, ვიდრე დაპირისპირების ეს კალაქია. ჩვენ წინაშე რისკი იზრდება და ეს კარგად უნდა გვესმოდეს.

— უკრაინული პროცესები რუსეთში მართლა შეიძლება გადავიდეს?

— არაფერის გამორიცხვა შეიძლება, მით უფრო, რომ სანქციების მთავარი მიზანი შიდაარეულობა და პუტინის რეჟიმის შეცვლაა. დღეს დასავლეთი სხვა მიზნებს არ ისახავს და ვერც დაისახავს, რადგან რუსებისგან შეიძლება ძალიან ცუდი რეაქცია მოყვეს. რუსები საკმაო პოტენციალის ხალხია. მართალია, ჯერ ვერ აანყვეს სახელმწიფო და თავის სიმდიდრეს განვითარებად ვერ ახმარენ, ასზე მეტ ოლიგარქს შეაჭმევინეს ქვეყანა და ფაქტობრივად, ქვეყნის ძარცვას განაგრძობენ, მაგრამ ჩვენ საკუთარი სახელმწიფოს უშიშროებიდან უნდა გამოვიდეთ და ვფიქრობ, რუსეთში დაძაბულობის ეს კალაქია საქართველოსთვის საშიშია. სჯობს დასავლეთი და რუსეთი შეთანხმდნენ თანაცხოვრებაზე და ეს ჩვენთვისაც კარგი იქნება.

— რუსულ-უკრაინულ კონფლიქტში საქართველოს მთავრობის პოზიცია დამაკმაყოფილებელია?

— ჩვენი მთავრობის პოზიცია რაიმე ფორმით გამოკვეთილი არ არის. ჩვენ შეიძლება გამოვიდეთ პოლიტიკური მიზანშეწონილობიდან და ვთქვათ, რომ ის არ ამძაფრებს რუსეთთან დამოკიდებულებას; ამ დროს, რა უნდა გამაფრდეს, ისედაც ოკუპირებული ვართ და საფრთხეები დამოკლეს მახვილივით თავზე გვაქვს ჩამოვიდებოდა. უკრაინელების აშკარა მხარდაჭერა მისაღებია და აქ რაიმე მკვეთრ მოძრაობას გამართლება არ ექნებოდა. ნებისმიერ შემთხვევაში, უკრაინა საქართველოს მოკავშირედ უნდა დარჩეს; თუმცა 15 ნოემბრის აქციის შემდეგ შეიძლება ითქვას, ჩვენი მთავრობის სუსტი მუშაობის შედეგად, საქართველოს უკრაინა, ფაქტობრივად, „დაკარგული“ აქვს. იქ ყოველდღე, ყველა ტელევიზიით საუბარია, რომ დიდი რეფორმატორი სააკაშვილი ყოფილა და საქართველო მასთანაა გაიგივებული. ეს ტრაგედია და ის პოლიტიკური შეცდომებია, რასაც ხელისუფლება არ უნდა უშვებდეს.

მეჩა ხანგოშვილი: „ღვთობა ნუ ქნას, საქართველოში მეორე ჩაჩნატი მოხსოს“

ნათია ნოდია

რატომ იღუპებიან ახალგაზრდები პანკისის ხეობიდან სირიის ომში? როგორ ზრდიან ჩეჩნები შვილებს? რა გვაშორებს და მაინც გვაკავშირებს ქართველებსა და ვაინახებს? ამ საინტერესო საკითხებზე „ვერსია“ ჩეჩური დიასპორის ერთ-ერთ ხელმძღვანელს, მეჩა ხანგოშვილს ესაუბრა.

რა საფრთხეს უქმნის ჩვენს ქვეყანას ჩრდილოეთ კავკასიაში არეულობა, რატომ იღუპებიან პანკისის ხეობის ახალგაზრდები სირიის ომში და რაზე ემაძღვრებიან ჩეჩნები ქართველებს

— ქალბატონო მეჩა, რა პროცესებია ჩრდილოეთ კავკასიაში და როგორ აისახება ეს საქართველოზე?

— ჩრდილოეთ კავკასიაში მიმდინარეობს განსაკუთრებით, საქართველოს მოსაზღვრე რეგიონებში, დაღესტანსა და ინგუშეთში, დღე არ გავა ტერაქტისა და თავდასხმების გარეშე — ან ოპოზიციონერს კლავენ, ან მთავრობის წევრებს. არც ჩეჩნეთშია ადამიანი დაცული, რაც საქართველოზე ნეგატიურად აისახება.

— არსებობს საშიშროება, კონფრონტაციამ გლობალური ხასიათი მიიღოს და ქრისტიანები და მუსულმანები ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ?

— კავკასიაში სარწმუნოების ნიადაგზე კონფლიქტები გამოირიცხება. ორივე ფუნდამენტური რელიგია, ქრისტიანობა და ისლამი, შემწყნარებლობით გამოირჩევა. გარედაღებმა რეგიონში ისლამის ექსტრემალური სახესხვაობა, ვაჰაბიზმი დაწერეს კავკასიელი ხალხების გახლეჩის მიზნით და ამაში, სხვა ქვეყნების სპეცსამსახურებთან ერთად, რუსეთის ხელი ურევია.

— ხშირად საუბრობენ ჩეჩნეთ-საქართველოს ე.წ. ანალოგიებზე. მართებულია შედარება და არსებობს საქართველოში მეორე ჩეჩნეთის, ანუ ცხელი წერტილის მოწყობის საშიშროება?

— რაღაც ანალოგიები არსებობს... ნინაალმდეგობაა როგორც საქართველოს, ისე ჩეჩნეთის მხრიდან. რუსეთი ქართველებსა და ჩეჩნებს მოიაზრებენ კავკასიაში ყველაზე ძლიერ მონინაალმდეგედ, თუმცა განსხვავებით საქართველოსგან, ჩეჩნეთი თვითაღიარებული რესპუბლიკაა და რუსეთი განუყოფელ ნაწილად მიიჩნევა. საქართველოს, როგორც დამოუკიდებელ სახელმწიფოს მეტი მხარდაჭერა აქვს დასავლეთიდან და მეტადაა დაცული. ღმერთმა ნუ ქნას, აქ მეორე ჩეჩნეთი მოეწყოს. ისიც კმარა, ქვეყნის ტერიტორიების 20%-ია ოკუპირებული. ჩეჩნეთი კი ცივილიზებული სამყაროს გულგრილობის შედეგია. ჩემგან ლამაზი არაა ჩეჩნების ქება, ტრაბახში ჩამეთვლება, მაგრამ ბრძოლის ტაქტიკა და სტრატეგია განსაკუთრებული აქვთ. ყველა ჩეჩენი მეომრად იბადება. ვეროპულმა ქვეყნებმა დიდი საქმე გაგვიკეთეს, ჩეჩენი

ახალგაზრდობა შეიფარეს, უზრუნველი ცხოვრება შეუქმნეს, მაგრამ მაინც გამოიჩინა და ტყეში პარტიზანებად იხიზნებოდა. ბედნიერი ვარ, რომ იქ, ევროპაშიც, ჩეჩნები ჩეჩნურად ზრდიან მომავალ თაობას. ქართველებისგან განსხვავებით, ჩეჩნებს თავისუფლების გემო არ უგრძნიათ. მუდმივად იბრძოდნენ დამოუკიდებლობისათვის, გადარჩენისთვის, სამშობლოსთვის — ჩეჩნური ტრადიციები თაობიდან თაობას გადაეცემა. იარაღის სიყვარული, იარაღის მოხმარების სურვილი ბავშვობიდანვე აქვთ.

— კავკასიაში სომხებისა და ოსების სახით, ე.წ. მშვიდი მოთამაშეებია. მათ ლავირების პოლიტიკით გენოფიდელიც შეინარჩუნეს და არც ტერიტორიები დაუკარგავეთ. შეიძლება ითქვას, რუსეთის კავკასიის რეგიონში ერთიანი თამაშის წესები არ აქვს?

— ვერ დავითანხმებ. უფრო სწორია, თუ ვიტყვი, რომ რუსეთის ე.წ. საჭადრაკო დაფაზე კავკასიელი ერები საბრალო პაიკები ვართ, როგორც უნდა, ისე გამოგვიყენებს. დღემდე წარმატებით აგრძელებენ ერების წაკიდების ე.წ. პოლიტიკას. საშინელებაა, როცა გენოფონდი ნადგურდება. ომში საუკეთესო ვაჟკაცები იღუპებიან და ეს ტრაგედიაა. 1994 წელს მოკლეს პრეზიდენტი ჯოჰარ დუდაევი. როგორც ქართველმა მამულიშვილმა სოსო თორიამ შენიშნა, ჯოჰარისთანა ვაჟკაცები ათასწლეულში ერთხელ იბადებიან. ვინ მოთვლის, რამდენი საარაკო ვაჟკაცი დაიღუპა იმ 400-წლიან ბრძოლებში. ახლა კადროვი „ჯაბრის“ საკუთარი ხალხის ნინაშე, რაღაც რეაბილიტაციას მიაღწიოს. გროზნი ულამაზეს ქალაქად იქცა, მიუვალ სოფლებშიც კი შეიყვანეს გაზი, ხალხს მაღალი ხელფასები და პენსიები დაუნიშნეს, მაგრამ მეორე მხრივ, პუტინი კადროვის სახით, მსოფლიოს ვითომდა უჩვენებს, ასეთი უკულტურობე და მდაბიობე არიან ჩეჩნები... ვიცო, როგორ ემაძღვრებიან ჩრდილოეთ კავკასიელები ქართველებს ლარსის კორიდორის გახსნის გამო. ერთობაზე ბევრად და მსოფლიოში ჩეჩენი ქვეყნების მომავალი და ყოველთვის დაეუჭერ მხარს კავკასიის ერთიანობის იდეას. ამბობენ, თითქოს, 2008 წლის 8 აგვისტოს ჩრდილოეთ კავკასიელებმა ქართველებს ნინაალმდეგ სისასტიკე

ჩაიდინეს. ვერ დავიჯერებ, რადგან ბევრ ქართველს უთქვამს მაღლობა პირადად ჩემთვის: კავკასიურმა ბრიგადა „ვოსტოკმა“ სიცოცხლე შეგვინარჩუნაო. სისასტიკე რუსული სპეცსამსახურების წარმომადგენლებმა ჩაიდინეს. არც აფხაზეთის ომში უთამაშიათ ჩეჩნებს ქართველების თავებით ფეხბურთი ეს რუსეთის მოგონილია. ჩვენ რელიგია გვიკრძალავს მიცვალებულის მურა ცხეცოფას. ქართველის კი არა, მოსახლე მტრის, რუსების გვამებიც არასოდეს დაუმცირებიათ ჩეჩენ მებრძოლებს. იცით, როგორ ექვეყიან მოლაღატეს ჩეჩნები? — აფხაზეთის ომის შემდეგ, ჩეჩნეთში მისვენებული შვილი მშობელმა არ დაიტრია, რადგან ქართველების ნინაალმდეგ იბრძოდა. ერთხელ და სამუდამოდ, უნდა დაიმსხვრეს ქართველთა ცნობიერებაში ჩეჩნების სახით ჩანერგილი მტრის ხატი. ჩეჩნები ქართველებს არ ახსენებენ სტალინის, ბერია, გვიშაინის, წერეთლის, ორბელიანისა და სხვა ქართველთა ხელით ვაინახების ნინაალმდეგ ჩადენილ საკაცობრიო მნიშვნელობის დანაშაულებს, რაც ისტორიული ფაქტებია და არა „ლეგენდის მოედინის“ ტრაგედის მსგავსი მითები. ახლა ბევრ საქმეს მოეხსნა გრიფი „საიდუმლო“. ინტერნეტშიც შეგიძლიათ ნახოთ, როგორ აჯილდოებს ბერია გვიშაინს იმის გამო, რომ მაღალმთიან აულ ხაიბახში, მისი ბრძანებით, 700 ჩეჩენი ქალი, ბავშვი და მოხუცი, მათ შორის, იმ დღით დაბადებული ტყუპი ძმები — ხასანი და ხუსეინი საჯინიბოში შეყარა და ცოცხლად დანვა. არ იხსენებენ ამას ჩეჩნები, რადგან ესმით, რომ ამ ყველაფრის უკან „დიდი“ რუსეთი დგას.

— კოდორის ხეობაში რა ვითარებაა დღეს?

— პანკისის ხეობაში არცთუ სახარბიელო მდგომარეობაა. პანკისელი ქისტი ახალგაზრდები სირიის ომში ებმებიან. სამწუხარო ფაქტია, რომ ჩვენი ახალგაზრდები „სხვის“ ომში იღუპებიან.

— რატომ იღუპებიან ახალგაზრდა ბიჭები ჯიჰადის სახელით?

— პირველ რიგში, იდეოლოგიური ფაქტორის გამო. გასათვალისწინებელია ასევე განათლების დაბალი დონე და დასაქმების პრობლემა, რომელიც ასე მწვავედ დგას ხეობაში.

მანათლვა

„გორგასლის“ ბიზნესის აღმინისტრირებისა და ტურიზმის საბაკალავრო პროგრამებს აკრედიტაცია მიენიჭა

რუსუდან შელია
557-100-768

17 ნოემბერს, თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტ „გორგასალში“ სტუდენტთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება გაიმართა. ღონისძიების ფარგლებში შეხვედრები გაიმართა სკოლის დირექტორებსა და აბიტურიენტებთანაც, რომლებმაც ამომწურავი ინფორმაცია მიიღეს უნივერსიტეტში მოქმედი საბაკალავრო თუ სამაგისტრო პროგრამების შესახებ. პარალელურად, უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის მიერ გამოცემული წიგნების პრეზენტაცია და სტუდენტების ფოტონამუშევრების გამოფენაც მოეწყო, რომელიც უნივერსიტეტის დარბაზში გამართული კონცერტით დასრულდა.

თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტ „გორგასალში“ საბაკალავრო პროგრამები ფართოვდება. კერძოდ, უნივერსიტეტი „ტემპუსის“ მექესე კონკურსის გამარჯვებულ პროექტებში მონაწილეობს. საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს 2014 წლის 24 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით კი, უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირებისა და ტურიზმის საბაკალავრო პროგრამებს აკრედიტაცია მიენიჭა. უნივერსიტეტის რექტორი მზია ქატიამაძე აღნიშნავს, რომ „გორგასალში“ უცხოელებისთვის ქართულ ენაში მოსამზადებელი კურსიც გახსნილია, რომელიც დიდი ხანია წარმატებით ფუნქციონირებს: „თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტი „გორგასალი“ 1995 წელს დაარსდა. დაარსების დღიდან წარმატებით ფუნქციონირებს ეკონომიკის, ჯანდაცვისა და სამართლის ფაკულტეტები. მოგვიანებით, საბაკალავრო პროგრამას ინგლისური ფილოლოგიის, ასევე უცხოელებისთვის ქართული ენის მოსამზადებელი პროგრამა. უცხოელებს ქართულ ენას ვასწავლით“. სხვათა შორის, უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს სწავლის უფლება ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე, კანონმდებლობით დადგენილი წესით აქვთ.

უნივერსიტეტის რექტორის მოადგილის, კოტე აბულაძის განცხადებით, „გორგასალი“ სტუდენტების დასაქმებითაა დაინტერესებული. ტურიზმის ფაკულტეტზე სტუდენტები უკვე ქმნიან ელექტრონულ რუკებს, რომელზე წვდომაც მსოფლიოს 40-მდე ქვეყანას აქვს: „აქცენტი ორი მიმართულებით გაკეთდა: 1. ტურიზმი, რომელიც სახელმწიფოსთვის

პრიორიტეტად გამოცხადდა. 2. ბიზნესადმინისტრირება, რადგან 21-ე საუკუნე მენეჯერების საუკუნეაა აღიარებული. რაც შეეხება ტურიზმის ფაკულტეტზე სწავლების მეთოდოლოგიას, ამ მხრივ ტექნოლოგიური ასპექტი გამოვკვეთეთ. სამწუხაროდ, დღემდე ტურიზმისადმი საბჭოთა კავშირისდროინდელი, ისტორიულ-გეოგრაფიული მიდგომაა შენარჩუნებული. ჩვენ კი თანამედროვე ტექნოლოგიებს ვანიჭებთ უპირატესობას და განსაკუთრებულ ყურადღებას სტუდენტების პრაქტიკულ საქმიანობას ვაქცევთ. ამასთან, მჭიდრო კავშირი გვაქვს დამსაქმებლებთან. უკვე შევქმენით ტურისტული მობილური აპლიკაცია, სადაც სხვადასხვა მარშრუტი ციფრულადაა გაცოცხლებული. მსგავსი ტექნოლოგია მსოფლიოს 40-მდე ქვეყანაში გამოიყენება და ახლა უნივერსიტეტ „გორგასლის“ სტუდენტებიც ჩაერთნენ — ქმნიან ელექტრონულ რუკებს. ბრაზილიაში საქართველოს ელჩმა დაგვირეკა, პროექტი აღფრთოვანებული იყო. საბედნიეროდ, თავად სტუდენტებიც დაინტერესებულნი არიან, ინფორმაციული საგნები მაქსიმალურად აითვისონ. ტურიზმი კი, ყველაზე პოპულარულ ფაკულტეტად ითვლება. აღსანიშნავია, რომ „გორგასალში“ სტუდენტური თვითმმართველობაც

საკმაოდ აქტიურია. შემოქმედებითი საღამოების გარდა, სტუდენტები პრაქტიკულად ყველა სფეროში მონაწილეობენ მათ შორის აკადემიურ პროცესში. ისინი სასწავლო პროგრამების შედგენაშიც კი არიან ჩართულნი“.

თბილისის სასწავლო უნივერსიტეტ „გორგასლის“ რექტორის მოადგილე ზაურ ჯინჯოლაძე აღნიშნავს, რომ უნივერსიტეტი ე.წ. ბაზარზე მოთხოვნად ფაკულტეტებს აფართოებს და ამ მხრივ, აბიტურიენტებთან ინტენსიურად მუშაობს: „გადაწყვეტით, ფაკულტეტები გავაფართოოთ — ცდილობთ, ისეთი სპეციალობები დავამატოთ, რომლის კურსდამთავრებული დასაქმებას მარტივად შეძლებს. ბაზარზე მოთხოვნად პროფესიებს ვგულისხმობ. ახალგაზრდებში მოთხოვნადი პროფესიების დასადგენად კი, აბიტურიენტებთან მუდმივი კონტაქტი გვაქვს. სხვათა შორის, ბოლო პერიოდში, რამდენიმე მოსწავლემ ფილოლოგიის ფაკულტეტის მიმართ გამოამყვანა ინტერესი. ვიცით, შესაძლოა, ამ ფაკულტეტზე 10-მდე სტუდენტმა ჩააბაროს, მაგრამ ჩვენთვის მთავარი სტუდენტების სურვილია. შესაძლოა არ იყოს ბიზნესის კუთხით მომგებიანი, მაგრამ ახალგაზრდებს მიეცემა შესაძლებლობა, სასურველ პროფესიას დაეუფლონ“.

ბერძენი მღვდელი ათენის მახლობლად, მამა გაბრიელის სახელობის ტაძრის აშენებას აპირებს

პრესვიტერი მამა იოანე კერამიდისი

ნინო ლურსმანაშვილი

593-51-52-04

გიორგობის წმინდა დღესასწაულს, საბერძნეთში მყოფი ქართველების დიდი ნაწილი, აკროპოლში, 1944 წელს აშენებულ წმინდა გიორგისა და წმინდათა უვერცხლოთა სახელობის ეკლესიაში შეხვდება. იქ, სადაც ბერძენმა მამა იოანემ „პატარა საქართველო“ მოაწყო — ქართული ჯვარი, წმინდა ნინოსა და მამა გაბრიელის ხატებით, მამა გაბრიელის შესამოსლით... „აქ თითქოს ჩვენი სამშობლოა“, — ამბობს ნინო ფრუიძე, ქართველი ემიგრანტი საბერძნეთში, რომელიც არც პირველია და სამწუხაროდ, არც უკანასკნელი, ვინც განგებამ ნოსტალგიისთვის გაიმეტა. ნინო ფრუიძე, „ვერსიას“ ექსკლუზიურად უამბობს, როგორ უმსუბუქებს ქართველებს ემიგრაციაში ყოფნას ბერძენი მოძღვარი, ვინ უამბო მამა იოანეს ქართველების შესახებ, ვინ ჩაიტანა წმინდა ნინოს ხატი თუ მამა გაბრიელის უმკლავო პერანგი ათენში და რა სასწაულები მოუვლინა მრევლს სინდინდებმა.

მამა გაბრიელი — ემიგრანტების შიშა

წლების წინ, მამა გაბრიელს, ათონის მთიდან ბერები სტუმრობდნენ. სთხოვეს, ჩვენთან ჩამოხრძანდით, თქვენი სტუმრობა გავაძლიერებო. მამა გაბრიელმა ჩვეული სიმშვიდით უპასუხა: მე ჩემს ათონზე ვარ. არსად წამოვალ. ჩემი ათონიც და ჩემი იერუსალიმიც საქართველოა. დღეს, საბერძნეთში მყოფი ქართველები ამბობენ, ბერი გაბრიელი მაინც ამოხრძანდა აქ, აქაური ყოფა რომ შეგვიმსუბუქოს, ნოსტალგიისა და საყვარელი ადამიანების მონატრების აუტანელი განცდა გადაგვატანინოს, განსაცდელში მყოფ ქართველ ბიჭებს ძალა მისცეს და რწმენა გაუძლიეროს... წმინდანი ბერძენის შემწევა — მათი, ვინც წირვა-ლოცვის შემდეგ, ქართველებთან ერთად გრძელ რიგში მოთმინებით დგას, რომ ბერი გაბრიელის ხატსა და მის უმკლავო პერანგს შეეხოს.

ყველაფერი დაახლოებით 6-7 წლის წინ დაიწყო. ემიგრანტმა ნინო ქარჩხაძემ, აკროპოლის გვერდით, მუზეუმთან, მაკრიანის უბნის, წმინდა გიორგისა და წმინდათა უვერცხლოთა სახელობის ეკლესიაში გარდაცვლილი შვილისთვის პანაშვიდის გადახდა განიზრახა. „ეს პატარა, უფუმბათო ტაძარია. ბაზილიკასაც ვერ დაარქმევ. პრესვიტერმა (მღვდელი) მამა იოანე კერამიდისი მიმეხმარა დედის გულსყურით მოუსმინა, ანუ უკმა... დაინტერესდა მისი სახელით, რადგან საბერძნეთში „ნინო“ მამაკაცებს ჰქვიათ. ქალბატონმა ნინომაც უამბო საქართველოსა და წმინდა ნინოს შესახებ. მღვდელმა სთხოვა, თუ შეძლებო, ოდესმე საქართველოდან წმინდა ნინოს პატარა ხატი მოაბრძანეთ“, — გვიამბობს ნინო ფრუიძე და გვიმხვს, რომ იმ დღის შემდეგ მამა იოანემ საქართველოსა და ქართველების შესახებ ინფორმაციების მოგროვება დაიწყო. ჩვენი ისტორიითა და კულტურით აღფრთოვანებული მოძღვარი საბერძნეთში ქართველების საყვარელ სულიერ მამად იქცა, — „ისე თბილად მიგვილო, ისე ჩაგვიკრა გულში, ისე გვიმსუბუქებს აქაურ რუტინულ და მძიმე ყოფას, არც კი ვიცი, მადლიერება როგორ გამოვხატო“, — ამბობენ მამა იოანეს ქართველი სულიერი შვილები.

დროთა განმავლობაში, ტაძარში წმინდა ნინოს ვაზის ჯვარიც მიაბრძანეს. მალე მამა იოანე მამა გაბრიელის ისტორიით დაინტერესდა და ტაძარს კიდევ ერთი სინდინდე — მამა გაბრიელის ხატი შეემატა. მამა გაბრიელის სულიერმა შვილმა ნანა მერკვილაძემ კი ეკლესიაში წმინდანის უმკლავო პერანგიც ჩააბრძანა და მოგვიანებით, მამა იოანეს ინიციატივით, მამა გაბრიელის ცხოვრების შესახებ ნიგინ ბერძნულ ენაზეც თარგმნა. ტაძარში, საბერძნეთში მცხოვრები 12 წლის ქართველი გოგონას მიერ დაწერილი მამა გაბრიელის ხატიცაა დაბრძანებული. ასე გაჩნდა ქართული კუთხე — „პატარა საქართველო“ ბერძნულ ეკლესიაში და ტაძრის მრევლის რიცხვიც საგრძობლად გაიზარდა, მით უმეტეს, მას შემდეგ, რაც ხალხი არაერთი სასწაულის მომსწრე გახდა.

ვინ არის მამა იოანე (კერამიდისი), როგორ მოხსნო საბერძნეთის ცაძარში „პატარა საქართველო“ და რა სასწაულები მოაწვინა იქ მამა გაბრიელის შესამოსედმა

მამა გაბრიელის სასწაულები საბერძნეთში

18-19 წლის ბერძენი გოგონა, რომელსაც დამოუკიდებლად გადაადგილება არ შეეძლო, ტაძარში იმ იმედით მიიყვანეს, იქნებ, შეეძლო იგონებო, მაგრამ იმას ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ გოგონა ყავარჯენებს სამუდამოდ დაემშვიდობებოდა. ერთ-ერთი წირვის შემდეგ მამა იოანემ მამა გაბრიელის ხატთან, ჯანმრთელობის პარაკლისი გადაუხადა. თვითმზიღველები ამბობენ, პარაკლისის დასრულებისთანავე, გოგონამ ყავარჯენები მოისროლა და ნაბიჯი გადადგა: „ეს წამდელი სასწაული იყო. რაც უნდა მოგვეყოლა, ბევრისთვის შეიძლება დაუჯერებელი ყოფილიყო. ხომ იცით, გავიწივს ნანახი სჯობიაო. ბერძენები თავად გახდნენ ამ სასწაულის მომსწრე — გოგონა დღემდე ამტკიცებს, ფეხზე მამა გაბრიელმა დამაყენა“.

კიდევ ერთი სასწაული მამა გაბრიელის უმკლავო პერანგს უკავშირდება. ნინო ქარჩხაძეს ნაცნობმა ემიგრანტმა დაურეკა, ჩემს მულს, როზა სხირელს მოტოციკლი დაეჯახა, უგონოდაა, ექიმები გადარჩენის იმედს ვერ გვაძლევენ, საავადმყოფოდან უნდა გამოვწვევო და იქნებ საქართველოში მის გადაყვანაში დაემხმარო. „შენსუხდა ქალბატონი ნინო. მამა იოანეს სთხოვა, იქნებ მამა გაბრიელის შესამოსელი და ხატი ერთი საათით გამატანოთ. დათანხმდა მღვდელი. ქალბატონმა ნინომ, პერანგი და ხატი უგონო ემიგრანტს გულზე დაადო და მამა გაბრიელს სთხოვა, წელიწადი იოჯახის წვერები არ უნახავს, მათი ნახვის შანსს ნუ გაუქრობ, გამოაჯანმრთელო. ავადმყოფი, რომელიც მანამდე არაფერზე რეაგირებდა, ქალბატონ ნინოს ხელზე ჩაებლაუჭა, ნიშნად, რომ ესმოდა. ამ სასწაულმა ექიმე-

მამა იოანე და საბერძნეთში საქართველოს ყოფილი ელჩი დავით ბაქრაძე

ბიცი კი გააკვირვა. დღეს ეს ქალი ცოცხალია, საღ-სალამათი და ცხოვრებას ჩვეულ რიტმში აგრძელებს“, — გვიამბობს ნინო ფრუიძე.

რამდენიმე ქართველი გოგონა, ტაძარს მუდმივად სტუმრობს. ერთ საღამოს, მამა იოანე ადგილზე არ დახვდა — მუუღვემ, პრესვიტერმა გეორგიამ ხელი მოიტეხა და მღვდელმა საავადმყოფოში წაიყვანა. გოგონები შინ გაბრუნდნენ. ღამით, ერთ-ერთს მამა გაბრიელი გამოეცხადა — რატომ არ მოილოცეთ, მე ხომ იქ დაგხვდითო, უსაყვედურა.

ქალბატონ ნინოს, ღამის სასწაულად მიაჩნია, ქართველი ბიჭების ტაძრისკენ შემობრუნებაც. უმუშევრობის, ვალებისა თუ სხვა პრობლემების გამო, საზღვარგარეთ გადახვეწილი ახალგაზრდა მამაკაცებისთვის უცხოეთში სამსახურის შოვნა, არც ისე ადვილია. საიდუმლო არავისთვისაა, რომ ზოგი, არცთუ სასიამოვნო გარემოცვაშიც ხვდება. „უნდა ნახოთ, ეს ბიჭები, როგორ ლოცულობენ და ევედრებიან მამა გაბრიელს, ძალა მისცეს, იმ ჭაობიდან ამოვიდნენ, რომელშიც ნებით თუ უნებლიედ, უკულმართი ცხოვრების, გაჭირვების, დაბნეულობის გამო აღმოჩნდნენ“, — მომლოცველი ქართველი ახალგაზრდების შესახებ ემიგრანტი ქალბატონი ცრემლის გარეშე ვერ გვიამბობს. ემოციას მაშინაც ვერ ფარავს, როცა გვიყვება, წირვის შემდეგ, ქართველებთან ერთად, ბერძენები მოთმინებით როგორ ელოდებიან რიგს, რათა მუხლი მოიდრიკონ და წმინდანის ხატსა და უმკლავო პერანგს ემთხვეონ. მამა იოანესთვის

კი ალბათ არანაკლები სასწაული მამა გაბრიელის მის ეკლესიაში მიბრძანებაა. უთქვამს კიდევ ერთხელ, ქადაგებისას, როგორი უბრალოც იყო ქართველი ბერი, ისეთ ტაძარში დაივანაო.

ათენის მახლობლად მამა გაბრიელის სახელობის ეკლესია აშენდება

მამა იოანე მეუღლესთან ერთად ტაძრის გვერდით, პატარა მიშენებულ ოთახში ცხოვრობს. მამა გაბრიელის პერანგსა და ზოგადად, იმ კუთხეს, რომლებსაც ქართველები პირობითად „პატარა საქართველო“ უწოდებენ, მუდმივად იცავენ ქართველი ახალგაზრდები. ქართველი გოგონები, უსასყიდლოდ ალაგებენ ეკლესიას. არც ისე დიდი ხნის წინ, ტაძარში აწმინდატივ მიაბრძანა „აწმინდატის მომლოცველთა კრებულის“ ხელმძღვანელმა ზაზა ნანობაშვილმა. ხატით არაერთი ტურისტი დაინტერესდა. ქართველებმა ცნობისმოყვარეობა დაუკმაყოფილეს — ხატის, საქართველოს, მამა გაბრიელის შესახებ უამბეს. მათ კი, ტაძარი მოილოცეს და მამა გაბრიელის შესახებ ნიგინ სამშობლოში წაიღეს. ამ ფონზე, გასაკვირი არაა, რომ მამა იოანესა და ნანა მერკვილაძეს, მამა გაბრიელის შესახებ ნიგინის ინგლისურად თარგმანც განუზრახავთ. მამა იოანემ კავკასიის ცენტრში ზაზა ნანობაშვილის ფილმიც ნახა სახელწოდებით — „დავბრუნდებით“. ქართულ ენაზე. „ამას თარგმნა არც სჭირდება. საოცარი ერი ხართ“, — ასეთი იყო ბერძენი პრესვიტერის პირველი რეაქცია. განსაკუთრებული შთაბეჭდილება კი მასზე ქართულმა გალობამ მოახდინა და ამიტომაცაა, წირვის დასრულების შემდეგ, ბერძნულ ტაძარში ქართული გალობა ხშირად ისმის. „აქ ქართული სული ტრიალებს. აქ ჩვენი პატარა საქართველოა. დროადრო სამშობლოში „დაბრუნების“ საშუალება გვეძლევა“, — ამბობენ ქართველი ემიგრანტები. არადა, ქართულად ალვენილი წირვა მათთვის უცხო არ არის — თვეში ერთხელ, მამა აბიბოსი და მამა თეიმურაზი, წმინდა პანტელეიმონის სახელობის ეკლესიაში ქართულ ენაზე წირავენ, მაგრამ ბერძენი მღვდლისგან, ქართველებისა და საქართველოს მიმართ გამოვლენილი უსაზღვრო სიყვარული, ცოტა არ იყოს, უკვირთ. უკვირთ ისიც, რომ ქართველი მღვდლები ტაძარში არ მისულან და არ უნახავთ „პატარა საქართველო“ ათენის გულში. შეიძლება, ელოდნენ, რომ ქართული სინდინდების ტაძარში შეტანამდე, მამა იოანე მათგან კურთხევას აიღებდა, — ვითარებაში გარკვევას თავად ცდილობენ ემიგრანტები. სამაგიეროდ, ტაძრის შესახებ ინფორმაციას ფლობდა საბერძნეთში საქართველოს უკვე ყოფილი ელჩი დავით ბაქრაძე, რომელიც მამა იოანეს იცნობს და ალბათ პირადად მისგან ისიც იცის, რომ საქართველოდან საბერძნეთში ქართული ვაზის 15 ძირი ჩაატანინა, უნდა გავაშენო და ქართველებმა უპატრონონო. ვენახს ალბათ ათენიდან მოშორებით, 1 საათის სავალზე, კასტროს რაიონში გააშენებს — იქ, სადაც ბერძენი მამა იოანე, ღვთისმშობლისა და მამა გაბრიელის სახელზე, ტაძრის აშენებას გეგმავს. გეგმებზე ნინოსნარ არ საუბრობს, მაგრამ სულიერ შვილებისთვის ადასტურებს, რომ კასტროში ტაძრის აშენების იდეა მას შემდეგ გაუჩნდა, რაც მის ტაძარში მამა გაბრიელმა დაივანა. ემიგრანტებს იმედი აქვთ, რომ უფლის შეწევნით, მამა იოანეს იდეა ფრთას შეისხამს და ისინი მალე ათენიდან მოშორებით, მამა გაბრიელის სახელობის ტაძარში მოილოცებენ. „ეს დიდი მადლი და სიკეთე იქნება ჩვენთვის“, — ამბობენ ემიგრანტები, რომელთა აზრით, მათი ნუგეშისმცემელი და სულიერი მოძღვარი, ბერძენი მამა იოანე, ზედმინდვით ასრულებს მამა გაბრიელის ქადაგებას: „იმისთვის ხარ ამქვეყანაზე, რაც შეიძლება ბევრი სიკეთე აღასრულო“.

„პატარა საქართველო“ ათენის წმინდა გიორგისა და წმინდათა უვერცხლოთა სახელობის ეკლესიაში

1. თხევადი თავსაბანი საპონი	2. პროგრამირების ენა	3. ბავშვების ექიმი	4. გრენლანდის მთავარი ქალაქი	5. მაუგლის მტერი	6. საფრანგეთის რეგიონი	7. დიდუბის რაიონი	8. სუსტი ქარი
9. ბრილიანტის წინაპარი	10. მდინარის კალაპოტის ქალაქი	11. ღმერთი იპოვეს ერთ-ერთი ეპითეთი	12. ძაღლის ჯიშები	13. აფრიკელი საოლბისის მუზი	14. თხების ჯიშები	15. კორნამანტის შექმნა ქალაქის დასახლებაში	16. პირიზონ შვედეთის კედლის თავზე
17. სასწრაფო დაწესებულება	19. „სათვალისწინებელი“ გველი	22. კვების გარკვეული რეჟიმი	25. ფულის გამოძღვა მუქარით	26. მიწის საველე ნაგებობა	27. ლამაზად გაფორმებული შოკოლადის კოლოფი	31. საწერი მაგილის სახეობა	32. დიდი ინგლისელი ფიზიკოსი
29. ქვეყანა დასავლეთ ევროპაში	30. ქალაქი საფრანგეთში	34. თვითმფრინავების სადგომი	35. ჩინური ტან-ფარჯიში	36. დიდი ქართული მსახიობი მამაკაცი	41. ზევისის ღვთაება	42. ხალიჩის ძველი სახელწოდება	43. ნადირობის ქართული ქალაქი
38. ბების სახელწოდება აღმოსავლეთ საქართველოში	39. ქალის ძველი-ძველი სახელი	44. ქიმიური კემიკალი	45. შვეიცარიის ფერის ამოფრქვეული ქანი	46. რომის ბაბის გვირგვინი	47. ლატვიის დედაქალაქი	48. სომხური გვარების წინსართი	49. მცენარეთა სამყარო
54. გრამატიკის ნაწილი	55. დიდი ქსანული მხატვარი	56. მუდუნების მოსახსნა	57. თანაბარი ანგარიში ჭადრაკში	58. კუნძულის კრეტის უმაღლესი მწვერვალი	59. მუსიკის III ნოტი	60. მუსიკალური გამის V ნოტი	61. მუსიკალური გამის V ნოტი

წოლი გაქირავებით

ეგვიპტეში უღარიბესმა ოჯახებმა ფულის შოვნის ახალ მეთოდს მიაგნეს — მათ აქტიურად დაიწყეს ოჯახის წევრი გოგონების გამოყენება და ისინი ტურისტებისთვის მომსახურების ახალ სერვისად აქციეს. ახლა ეგვიპტეში ჩასულ მდიდარ უცხოელს, თარჯიმნისა და გიდის გარდა, შეუძლია „ცოლიც იქირაოს“. დროებითი ქორწინება ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გავრცელებული. ღარიბმა ოჯახებმა კი ეს ტრადიცია ფულის შოვნის ეფექტურ წყაროდ აქციეს. ცოლის დაქირავების მსურველები ეგვიპტეში, ძირითადად, არაბული სამყაროდან — საუდის არაბეთიდან, ბაჰრეინიდან, იორდანიადან, ქუვეითიდან, ლიბიიდან და იემენიდან ჩადიან, ხოლო ეს სიამოვნება 320-დან 6 500 ევრომდე ჯდება, ფასი კი გოგონას გარეგნობით, მისი სინორჩით, კანის ხავერდოვნებითა და უბინოებით განისაზღვრება. ოჯახსა და „ქირავნობის მსურველს“ შორის ისეთივე კონტრაქტი ფორმდება, როგორც ტრადიციული ქორწინებისას და არც რელიგიურ მოთხოვნებს ეწინააღმდეგება. სამაგიეროდ, იურიდიული ძალა არ აქვს და მაშინვე ბათილდება, როგორც კი ტურისტი ეგვიპტეს ტოვებს. გოგონების მოძიებისას დიდ როლს ასრულებენ შუამავლები — ტაქსის მძღოლები და სოფლის ადვოკატები, რომლებიც ღარიბ რეგიონებში კარდაკარ დადიან და მოძიებენ დროებითი ქორწინების უპირატესობაში არწმუნებენ.

ბათობობის იაფ მეთოდს მიაგნეს

სახლში გაშლილი კარავი — ეს ნლეკანდელი ზამთრის კორეული მოდაა, რომელიც ღამით სითბოს შენარჩუნებისა და ელექტროენერჯის დაზოგვის საშუალებას იძლევა. ამ უჩვეულო სიახლის ზოგი მიმდევარი იმასაც ამტკიცებს, რომ კარვის მეშვეობით შეძლო ბათობის ხარჯის განახევრება — მაგალითად, თუ ოთახში ტემპერატურა 19 გრადუსია, კარავში ჰაერი 23 გრადუსამდე თბება. ერთი დღის განმავლობაში მოდას აყვლილმა 40 ათასმა ადამიანმა შეიძინა მოგზაურისთვის ერთ-ერთი აუცილებელი ატრიბუტი 37 დოლარად. შეიძლება ითქვას, ახლა სამხრეთ კორეაში კარვის შექმნა დასრულებულია. ამ ტურისტული მონყობილობის ერთ-ერთი ადგილობრივი მწარმოებელი აცხადებს, რომ რამდენიმე კვირის განმავლობაში 4 მილიონი კარავი გაყიდეს, ათასობით დაჯავშნილია და მწარმოებლები ღამის ნელში წყდება, შეკვეთები რომ შეასრულონ. უცნობია, პირველად ვის მოუვიდა თავში ასეთი მშვენიერი იდეა, მაგრამ კორეელებმა მაშინვე გაიაზრეს მისი პრაქტიკული სარგებელი. ზამთარი სამხრეთ კორეელებისთვის საკმაოდ რთული იქნება, რადგან მთავრობამ 23 ატომური ელექტრობოკის დაზოგვა გადაწყვიტა. ეს კი ნიშნავს, რომ ელექტროენერჯისა და გათბობაზე ხარჯი საკმაოდ გაიზარდება. ხალხი იაფ მეთოდებს ეძებს გათბობისთვის და როგორც ჩანს, ერთ-ერთ ასეთ გზას მიაგნეს კიდევ. კორეაში ახლა მთელი ოჯახი იძინებს საკუთარ ბინაში გაშლილ კარავში, სითბო რომ დაზოგონ, ზოგიერთებმა კარავები პირდაპირ საწოლზე გაშალეს, ზოგმა კი შუა ოთახში დადგა და ტელევიზორის საყურებლად მოკალათდა.

გეფირი - ყველაზე სასარგებლო ტკბილეული

სწავლულებმა ადამიანისთვის ყველაზე სასარგებლო ტკბილეული დაასახლეს. მათი თქმით, დღის განმავლობაში, 16-დან 18 საათამდე, სისხლში მნიშვნელოვნად იკლებს შაქრის დონე, რაც ადამიანის ენერჯისა და შრომისუნარიანობაზე უარყოფითად აისახება. მეცნიერები გვიჩვენებენ, ამ პერიოდში თავს დესერტით სიამოვნების უფლება მიეცემა, თუმცა მნიშვნელოვანია, რა ტკბილეულს აირჩევთ. ის არა მხოლოდ „უბრალო“ ნახშირწყლები უნდა იყოს, არამედ სასარგებლო ინგრედიენტებს შეიცავდეს. არგენტინელი დიეტოლოგები კი ამტკიცებენ, რომ სწორედ ასეთი დესერტია ზეფირი. 100 გრამ ტკბილეულში 300 კილოკალორიაა, რაც გაცილებით ნაკლებია, ვიდრე სხვა პირის ჩასატკბარუნებლებში. ზეფირი იმითაც გამოირჩევა, რომ მასში არ არის ცხიმები, მხოლოდ ცილა და ნახშირწყლები და ამიტომ აღნაგობას არ ვნებს. მის დასამზადებლად შაქარს, კვერცხის ცილას, ხილფაფასა და ყელესებრ ნივთიერებებს (ყელაგინს, აგარს ან პექტინს) იყენებენ. აგარი და პექტინი მცენარეული წარმოშობისაა, ორგანიზმიდან ტოქსინები, მძიმე მეტალები გამოყავს, აქვეითებს „ცუდი“ ქოლესტერინის დონეს სისხლში და ანტივირუსული თვისებებიც გააჩნია. სწავლულების თქმით, ყელაგინიანი ზეფირის მირთმევა განსაკუთრებით სასარგებლო მოტეხილობისას ან ძვლის გაზარვისას, რადგან აღმდგენი ეფექტი აქვს.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

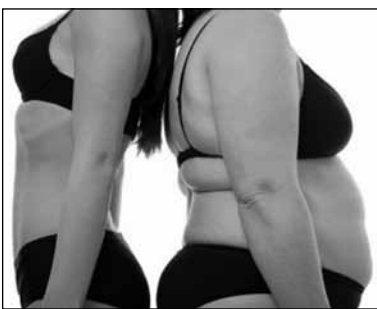
9x9 grid with numbers for 'ადვილი' category.

9x9 grid with numbers for 'სტანდარტი' category.

9x9 grid with numbers for 'რთული' category.

9x9 grid with numbers for 'ექსპერტი' category.

გახდომამი იმპლანტი დაგეხმარებათ

შვეიცარიის ფედერალური ინსტიტუტის სპეციალი- სტებმა უნიკალური იმპლანტი შექმნეს...

პრამლინტიდს — ჰორმონალურ სიგნალს. სიგნალი კი ტვინს „აფიქრებინებს“...

ანტიბიოტიკების შემცველს მიაბნას

ჰოლანდიელი მეცნიერები აცხადებენ, რომ ანტიბიოტიკების ალტერნატივას მიაგნეს — პირველი სატესტო ცდების შედეგები იძლევა საფუძველს...

ინვეს; მეტიც, სწავლულები ამტკიცებენ, რომ ბაქტერიის რეზისტენტულობის ზრდის შანსი მცირეა...

მენტოლიანი სიგარეტი განსაკუთრებით საშიშია

მწველებს შორის ზოგი უპირატეობას მენტოლიან სიგარეტს ანიჭებს, თუმცა, ალბათ იმიტომ, რომ არ იციან...

სტატისტიკის მიხედვით, მენტოლიანი სიგარეტის მოყვარულებს ხშირად სჭირდებათ გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება...

სიცილისთვის გადასახადი დააწესეს

ბარსელონას თეატრში, რომელიც იმპროვიზებულ სპექტაკლებზეა სპეციალიზებული, გადასახადის ორიგინალური სისტემა შემოიღეს...

წინა ნომერში გასული სკანოკრდისა და სუდოკუს პასუხები

ადვილი category grid.

სტანდარტი category grid.

მე-10 გვერდი: 1. ბლოკადა; 2. ლოიოლა; 3. კაიბანი; 4. დამი; 5. დრეზინა; 6. რევერსი; 7. ზაზუნა; 8. ნიკე; 9. ჭირიძია; 10. კინეტიკა; 11. რინგი; 12. მეანდრი; 13. ავაზაკი; 14. „ენეიდა“; 15. ოლბრაიტი; 16. ებანი; 17. რენო; 18. ბალანსი; 19. აინი; 20. მირაკლი; 21. ოზმა; 22. დინარი; 23. ნარდი; 24. ნინია; 25. ობამა; 26. ნესესერი; 27. ლიე; 28. ზნე; 29. ინსი; 30. საბევი; 31. სასა; 32. როლი; 33. ოპაიო; 34. ტრიოდი; 35. ბრნო; 36. ბასილა; 37. ბუი; 38. ოინა; 39. ანი; 40. ეკი; 41. ვერსია; 42. ბუა; 43. ედო; 44. რაში; 45. ლა; 46. ვერდი; 47. ვაი; 48. მუსაიფი; 49. სუაჰილი; 50. „ჯეტა“; 51. გუშინ; 52. ფერე; 53. დიდრო; 54. პო; 55. დირე; 56. როდეო; 57. ფიგუ; 58. ლაყე; 59. დია; 60. ფრე; 61. ალეპო; 62. იდო; 63. ბრა.

რთული category grid.

ექსპერტი category grid.

მე-12 გვერდი: 1. რადიკულიტი; 2. ბაყაყი; 3. რეზულტატი; 4. დრაპი; 5. კაისა; 6. ბუსიდო; 7. ყვეარი; 8. ყაშა; 9. აზდაკი; 10. არისა; 11. კეტი; 12. სავაში; 13. იზირი; 14. იდეალი; 15. ლაიკა; 16. დეზი; 17. რტო; 18. იბისი; 19. დარი; 20. აიეტი; 21. პოინტერი; 22. რეა; 23. აყირო; 24. ბიუსტი; 25. ეშვი; 26. პიერ; 27. რაია; 28. ენცო ფერარი; 29. ვოდანი; 30. იგუნა; 31. კოლი; 32. ლეი; 33. ისტმენი; 34. სუიციდი; 35. ნაიკი; 36. არუე; 37. ლია; 38. გნუ; 39. სირანო; 40. გლასე; 41. „იოლანტა“; 42. „ნანა“; 43. იონა; 44. ოკა; 45. ტოგა; 46. ალთაი; 47. ფოლიანტი; 48. ფლანდრია; 49. აქუბარდია; 50. ომალო; 51. ლილუ; 52. იაგრი; 53. კეხადა; 54. ფრი; 55. ლაბა; 56. კეა; 57. კამორა; 58. ალენ; 59. „მანანა“; 60. ანა; 61. ქალა; 62. ინა; 64. რუბლი; 65. მიელიტი; 66. დარკი; 67. ეტნა; 68. სიტე; 69. „რომა“; 70. აბე; 71. ანოა; 72. ბაია; 73. ბონო; 74. აბიო; 75. დამა; 76. სარსუელა; 77. ბილბაო; 78. მადამ; 79. რური; 80. ასა; 81. ლეე; 82. საული; 83. ტომ; 84. ალიზი; 85. ტეკილა; 86. მასაი; 87. ჰიუ; 88. ავლი; 89. იგავი.

